

Székesly Nép

Előfizetési díj:

Egy hónapra	— — —	2.50 Pengő
Negyed évre	— — —	7.20 Pengő
Fél évre	— — —	14.40 Pengő
Égész évre	— — —	28.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
KIADÓTULAJDONOS:
JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Gróf Teleki Pál-tér 4. — Telefon: 59.
— Engedélyezve a Magyar
Királyi Miniszterelnökség
14.015—1941. M. E. III. száma alatt

Tündöklő magyar március

Írta: KORÉH FERENC

Vegyesek lehetnek az ősember őrmel-
mel, messze a történelmi előtti időkben,
amikor a dermedt, szürke földre égő
ajándék hullott alá, az első tűz. Kiad-
tan, fejvesztetten menekülhetett a vak
rémülete hosszasan tarthatott, amíg an-
nak közelébe merészkedett a megkísér-
relte megérteni az égi jövevény tulaj-
donságait. Bizonyára megrökönyödött, ami-
kor megértette, hogy a fa meggyul, a
kő áttűzösedik, a levegő izzik körülöt-
te, hogy forróság járja át az ember
testét és olyan eleven, mintha lelke
volna. Egy parázs elegendő, hogy büsz-
ke, áthatolhatatlan őserdők hamuvá
váljanak, hogy minden, ami dermedt
és fagyos, porzós melegét árasztson
maga körül. Az ember és a tűz ettől
a pillanattól barátok lettek. Elválha-
tatlannak. Az új barát kitűnő bajtárs-
nak is bizonyult. Addig nem sok kü-
lönbség volt az ember és a vadállatok
között. A szegény üldözött ember vég-
re megpihenhetett a barlang mélyében,
mert a reá vadászó vad felborzolt ször-
rel, rémületen távozott, ha a nyílásnál
a tűz, állta útját, a maga őseréjével,
legyőzhetetlenségével. Az ember hatal-
masat lépett előre a fejlődés útján,
egy új világ tárult ki előtte, csillogó
szemmel nézhetett a jövőbe. Elkép-
zelhetetlen az a büszkeség, amely az
embert nagy barátja tudatában előn-
tötte, de óvta és féltette, rettentos
harchoz vivot, hogy megtartsa maga-
nak. Álmátlan éjszakákon át ápolta,
vigyázott arra, hogy táncoló lángnyel-
vek öleldessék a fát, de legalább a ha-
mu alatt mindig parázs legyen. Tudta
már az ember, hogy a tűzzel él, vagy
bukik.

Az ősember mának rajongásával
örizzük mi is az 1848 március 15.-én
kigyúlt tüzet. Belőlünk, a nemzetből
csapott fel a láng és az őt földrészt leg-
távolabbi részein is megálták annak
pirosságát. A jogalért hosszú évszázá-
dokon át vérért csurgató nemzet eszmei
alikon is porondra lépett s csak az el-
nyomók zsarnokságra hajló vak szen-
vedéye sodorhatta Magyarországot is-
mét a véráldozati oltár elé. Szikra pat-
tant csak ki ott a Pilvax-kávéházban
a majdnem száz év előtti március idu-
sán, de lángragyult tőle az egész nem-
zet lelke s azóta is ég, parázzlik ben-
nünk, forróság járja át életünket, vi-
gasztalt akkor is, amikor véget érni
nem akaró szenvedések útját jártuk.
Ez a márciusi tűz más volt, mint az,
amelyik jóval előbb Franciaországban
gyúlt ki. Párisban a népnek látnia kel-
lett a rettenetes erkölcsi süllyedést,
éreznie kellett a rothadás szagát, hogy
végre saját testvérei legyilkolásával,
önvéreben való megfürdésével, újjászül-
lethessék a francia nemzet. Március
15.-ike több volt ennél. Minden vonat-
kozásában, az első szabad sajtótermék-
től a világi fegyverletételig és az

utána következő fekete korszak végéig,
magyar erő lüktetett benne és ez erőn
elámult nyugat. A francia írók hete-
kig követelik a hivatalos Franciaor-
szágtól, hogy engedje be a magyar
száműzötteket, hogy legalább láthassák
őket, megfürdethessék lelküket a sza-
badság apostolainak közelségében.
Anglia és Amerika örömmámorban
fogadják Kossuthot és a világ minden
tájáról bámuló szemekkel néznek a
magyarság hősi harcára és együtt gyá-
szolnak velünk Világos után.

Az eszme elindult és azt megállítani,
feltartóztatni semmiféle fegyverrel nem
lehetett. A zsarnokok mellé még esat-
lakoztak a szellemi szűkebb körökben.
A muszka eszme is végigjárta az adóit
Magyarország földjén, de az eszme el-
busult magyarokban, a Kárpátmedence
minden fekete virágának szirmán, élt
tovább. Élt tovább a mult század vé-
gének napsütéses oldalán, de még in-
kább ott, ahová nem juthatott el a
napsugár. Nem veszett el a mult vi-
lágháború után sem, amikor a megti-
port nemzet már úgy látszott, soha fel
sem ébred mozdulatlan csonkaságából.

A szikra itt lappangott a kisebbségi
évtizedek nyomorúságai közepette. Élt
és éltegett bennünket. Anyagi javaink
az első erőszakos nyomásra szétszóród-
tak, de a lélek egyre erősebb tüzet
megőlni nem lehetett.

El ma is a magyar szívekben. Nem
lehet átültetni máshová, mert kiveszne
a számára mostoha talajban. Felesle-
ges és könnyelműség „európai” ruhá-
ba öltöztetni, mert nem az, csak ma-
gyar és az is marad mindörökké. Eu-
rópának erre a részére el mertünk jön-
ni egy hatalmas távolságon keresztül,
karddal szereztük ezt a földet, öklünk
nyomán sajgott az öreg földész sok né-
pünk, hősök, de amikor azt akarjuk
felvilágosítani a szellemi szűkebb körökben
Magyarországra is, ahol a legelőkelőbbek ül-
tek. A magyar március azonban csak
a miénk s ezt nem adjuk senkinek,
suni arccal, vagy erőszakkal is jövőn
érte valaki. Ezt a magyar föld terem-
tette és fejlesztette tovább a megtisz-
tulásig. Ady lázas hangját megértik-e
vajjon a földtekén valahol? Szabó De-
zsőt miért lehetetlen lefordítani a vi-
lág bármelyik nyelvére? A márciusi

tűz égette ilyenekké őket, hogy hord-
ják inukszakadtáig a rózsát a magyar
parázsa s szent lángjai mellé hívja-
nak mindeneket, akik melegedni akar-
nak s arcukat pirosra akarják süttetni
a láng fényénél.

Ezt az eszmet meghamisítani sem en-
gedjük. A tüzet sokszor akarták szét-
táposni, de a szikrát megmenettük és
a távoli ködben újra felgyúlt a láng.
Petőfi hiába akarják szóvirágok és
babérfüzérek özönével a szülőit szere-
tő gyermek mintaképévé avatni, mert
nem ez a fontos, ez csak másod-, har-
madrangú kérdés, mondhatni magán-
ügy. A márciusi eszmék szemérmetlen
meghamisítása azt beszélni be a zsenge
ifjúság fülebe, hogy Petőfi legszebb
verse az „Egész uton hazafelé.” Pe-
tőfi arca örök és egy marad mindig,
még akkor is, amikor majd a nyelv
fejlődésével versei a későbbi nemze-
dek füleiben elavultaknak hangzanak.
Egy szent lények és fejlődés útján
és következnek utána a többiek, akik
a márciusi eszme szikráját hordják
magukban, azok, akik felajánlják éle-
tüket, lobogó fáklyaként elének, de
a lángot megmutatják mindenkinek.
Igy marad meg a márciusi tűz érin-
tetlenül, a maga örök szépségében,
időtlen időkig magyarnak és tün-
döklő a szívárvány sokszínűségével a
csodaváró Kárpátmedence égboltja fe-
lett.

Elkészült az első magyar tengeralattjáró

Bose lázadásra szólította fel India népét Ghandi és Nehru is élesen szembefordult Angliával Ausztrália njabb kétségbeesett segélykiáltása Amerikához Sulyosan megrongálták a 10 ezer katonát szállító Quen Mary angol óriáshajót

Tokió, márc. 14. (NTI) A Domei-iroda jelentése szerint, Bose, az indiai szabadságmovement vezetője
péntek esti rádióbeszédében felszólította honfitársait, felkeléssel rázzák le a brit igát, amely már egy év-
század óta megakadályozza, hogy India egy nemzetté egyesülhessen.

Isztambul, márc. 14. (NTI) A Török Távirati Iroda jelenti: Vardából érkezett hírek szerint, Gandhi
semmiféle jelét nem látja az indiai kérdés gyors megoldásának. India ügyének késedelmes megoldása, —
mondotta Gandhi — a brit imperializmusban foglalható össze és ez a legnagyobb bűn, amit Indiával sze-
ben valaha is elkövettek. Csak az segíthet a dologhoz, hogy Anglia belátja hibát és jóváteszi őket, de
ilyen fordulatra igen kevés remény van.

Uj-Delhi, márc. 14. (OFI) Nehru ellene van a brit kormány terveinek, amely szerint, a nagy indiai
városokat ki kell üríteni. Nehru hangsúlyozza, hogy a lakosságnak a városokban kell maradnia és meg kell
őriznie a rendet, nyugalmat.

Az első magyar tengeralattjáró

Budapest, márc. 14. (MTI) Husvét után bocsátják vízre az első Diesel-motoros magyar tengeralattjárót, „Magyar Vitéz” néven. A magyar tengeralattjáró a Ganz hajógyárban épült.

Légűr kutató, ejtőernyős műszerek

Budapest, márc. 14. (MTI) A meteorológiai intézet március 16. és 21. között a magasabb légrétegek tanulmányozására

légűr kutató műszereket bocsát fel.

A műszerek ejtőernyős segítségével érnek földet. Az intézet kéri azokat, akik megtalálják a leszállt műszereket, őrizték meg gondosan és azonnal táviratozzanak „Meteo Budapest” címre. A műszerkosarakat és az ejtőernyőt gondosan kell megőrizni, míg visszaszállítására utasítást adnak. A kosarakat felbontani nem szabad, mert a műszerek megsérülnek. A megtaláló

20 pengő jutalomban részesül.

Sepsiszentgyörgy megyei város polgármesterétől.

1619—1942. szám.

Tárgy: Fősorozás megtartása.

HIRDETMEY.

Közhírré teszem, hogy az 1942. évi fősorozás Sepsiszentgyörgy megyei városban folyó évi április hó 16-án lesz megtartva.

A sorozás helye a városi mozi helyisége.

A sorozás megkezdésének ideje reggel 7 óra.

Előállani tartoznak: az 1921 évi folyambeliek, továbbá az 1919 és 1920 évfolyambeliek közül azok, akik a múlt sorozáson jelenleg alkalmatlan osztályozást nyertek. Előállani tartoznak továbbá mindazok az 1894-től 1919. évig született egyének, akik eddig sorozáson még egyáltalán nem voltak, illetve akik a múlt évi sorozásokról bármely okból elmaradtak. Önként jelentkezők a sorozásra nem állhatnak elő, azok felvételére és sorozására vonatkozólag külön történik intézkedés.

Az elcsatolt területekről származó egyének (menekültek, katonaszökevények) — kivéve, ha a magyar állampolgárságot már megszerezték és azt honosítási vagy visszahonosítási okirattal igazolni tudják — sorozásra nem állhatnak elő.

Felhívom a sorozandókat, hogy a sorozáson tisztán és józanul jelenjenek meg és mindennemű kérelmet, tehát tartalékos tisztiképzésre jelentkezés, karpaszomány viselésére való jogosultság elismerése, papi kedvezményre való jogosultság, öröklött mezőgazdasági ingatlanok tulajdonosait megillető kedvezményre, vagy családfenntartói kedvezményre való igényjogosultság megállapítására vonatkozó kérelmeiket a polgármesteri hivatalban a sorozóbizottság elnökéhez címezve a sorozás napjáig feltétlenül adják be. A katonai ügyben benyújtott kérelmek és azok mellékletei bélyegmentesek.

Sepsiszentgyörgy, 1942. évi március hó 13-án.

Dr. Koncz Árpád
(K 731) polgármester.

Megszakítás nélkül folynak India védelmi munkálatai

Új-Delhi, márc. 14. (OFI) Wavell kijelentette, hogy Rangoon eleste és Burma elvesztése

sokkal súlyosabb vereség, mint amit a britek Szingapurnál elvesztettek.

Rangoon elestével megszakadt az

Sangháj, márc. 14. (Budapesti Értesítő) A fenyegető veszélyre való tekintettel az indiai kormány elrendelte, hogy az ország védelmére irányuló munkálatokat megszakítás nélkül folytatni kell és a munkásokat felváltva, megszakítás nélkül kell dolgoztatni.

London, márc. 14. (OFI) Hivatalos jelentések szerint, a Salamon-szigetek közelében japán tengerei erőket pillantottak meg.

Ausztrália az utolsó védőbástya

Zürich, márc. 14. (Budapesti Értesítő) Péntek este Curtin, Ausztrália miniszterelnöke rádióbeszédet intézett Amerika népéhez és a nyilvánosság előtt

megismételte Ausztrália segélykiáltását.

Curtin beismerte, hogy a japánok óriási felkészültsége ellenében

Ausztrália lassan és kinemelőgítő mértékben készült fel.

Figyelmeztette az amerikai népet arra, hogy

Ausztrália az utolsó védőbástya

összeköttetés a kínai szövetséggel és a háború már India kapui előtt áll. Nem voltunk kellőképpen elkészülve és a segítség későn jött és ez is

nem kellő módon kiképzett csapatokból állott.

mondotta Wavell.

Amerika nyugati partjai előtt és ha elesik, nyitva áll az út Amerika felé.

Amszterdam, márc. 14. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint, Curtin ausztráliai miniszterelnök közölte, hogy a Perth-cirkáló és a Yarra korvett, amelyek résztvettek a Jáva körüli hadműveletekben, nem tértek vissza és elveszteknek kell őket tekinteni. A Perth fedélzetén 682 ember, a Yarra fedélzetén pedig 1512 ember szolgált.

Nagy veszteségeket szenvedett a Szovjet Krim-félszigeten

Berlin, márc. 14. (NTI) A véderő főparancsnokság jelentése szerint Krim-félszigeten az ellenség hosszabb szünet után ismét támadta a Keresi félszigeten levő német állásokat. Kemény harcokban visszaverték a török támadást. Az ellenségnek nagy veszteségeket okoztak. A harcokban 46 bolsevista páncélost lőttek szét. Pénteken a németek 12 szovjet repülőgépet lőttek le. A Szovjet légierője március 6-ika és 12-ike között 209 gépet veszített. Ezalatt az idő alatt a keleti arcvonalon 9 német gép veszett el. A La Manche-csatorna és a meg-

szállt nyugati területek felett német vadászok légi harcban saját veszteség nélkül, nyolc brit gépet lőttek le. Nyugat-Németország felett a légelhárító tüzérség egy brit gépet lőtte le.

Roma, márc. 14. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 651. jelentése szerint, a kirendelt arcvonalon felderítő tevékenység folyt. A brit légierő Tripoliszt, Bengázit és Athént támadta, de nem okozott veszteséget. Olasz torpedóromboló egy ellenséges tengeralattjárót elsüllyesztett.

Súlyosan megsérült a Quen Mary

Buenos Aires, márc. 14. (Stefani) Argentínai tengerészeti körök szerint, a Quen Mary brit óceánjáró néhány nappal ezelőtt kifutott Rio de Janeiro kikötőjéből és mintegy 10 ezer amerikai katonával a fedélzetén ismeretlen cél felé indult. Utközben azonban támadás érte és súlyosan megsérült, úgyhogy kénytelen volt egy falklandszigeti brit kikötőbe bemenekülni.

Véres tengelyellenes tüntetések Braziliában

Rio de Janeiro, márc. 14. (NTI) Hírek szerint, a brazil kormány külön rendeletet bocsátott ki több német vállalat lefoglalására, mivel ezek a vállalatok katonai szempontból jelentősek voltak.

Madrid, márc. 14. (NTI) Riodejaneirói jelentések szerint, az utóbbi napokban lefolyt tengelyellenes tüntetések

nemcsak német, hanem olasz tulajdonok ellen is irányultak.

A német és olasz üzletek nagy részét szétrombolták és a banképületekben is nagy károkat okoztak. A német

könyvkereskedések könyveit máglyára rakták és elégették.

Több rendőr, valamint több német és olasz állampolgár sebesült meg. A tengelyállampolgárok tulajdonait rendőrszemek őrzik.

Zöldkeresztes cukorral történt visszaélés miatt, felfüggesztették a szászrégeni városháza két tisztviselőjét

Szászrégen, márc. 14. A Székely Nép tudósítójától: A szászrégeni városházán, zöldkeresztes cukorral történt panama robbant ki, amelynek következtében két tisztviselőt azonnal felfüggesz-

tette állásából Kecskés István tanácsos, a költségvetés ügyében Budapesten tartózkodó polgármester helyettese. A visszaélés szigorú kivizsgálása folyamatban van.

A képviselőtestület elfogadta Sepsiszentgyörgy költségvetését

Sepsiszentgyörgy, márc. 14. Sepsiszentgyörgy város képviselőtestülete szombaton délután ülést tartott, amelyen az 1942. évi költségvetés került megvitatásra. A költségvetést a képviselőtestület egyhangúlag elfogadta. Ezután a pénzügyi palota részére történő kisajátítás ügye került tárgyalás alá. A gyűlésre legközelebb még visszatérünk.

Marosvásárhelyi rövid hírek

Friedmann József volt banktisztviselő feljelentette Abraham Sándor ékszerészt, hogy 70 ezer lej értékű briliánsgyűrűjét, amelyet zalogként adott az ékszerésznek, elcsikkasztotta. A visszaadás ügyében később alkudozni kezdtek. Az alkudozás annyira elajult, hogy Friedmann felesége és sógora a bírósághoz fordult. A bíróságnál Abraham azt bizonyította, hogy ő a gyűrűt tulajdonképpen megvásárolta. Miután a járásbíróság a verekedés ügyében már régebbi ítéletet hozott, a törvényszék átkérlette az ügydarabokat s addig a tárgyalást elhalasztották.

Kimpján János nyárádői cipész elhatározta, hogy átmegy a határon és ott szerez cipőátlapot. Munka János 20 pengőért vállalta a szöktetést. Belékerült közben az ügybe Bandilla János is, aki ugyancsak át akart látogatni a határon. A határőrség azonban mindhármat elfogta és a tiltott határátlépési kísérletért vádat emelt ellenük. A bíróság mindhármat 23—23 napi fogság büntetéssel sújtotta, amit az előzetes letartóztatással kitöltöttnek vettek.

A marosvásárhelyi törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat Takáts László Hangyatisztviselő ellen. A vádlott Orosz Julia helybeli leánnyal együtt motorkerékpározott. A motor egyik kanyarnál a távbeszélő póznának szaladt. Orosz Julia oly sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. A törvényszék Takátsot, aki itt-as állapotban, hajtási engedély nélkül és meg nem engedett sebességgel vezette a motort, 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Dogár Gergő és felesége okmányhamisítás miatt került a bíróság elé. Dogárné első urának a nevét egy váltóra aláírta. Az első férj akkor már nem élt. A bíróság Dogár Gergőt és feleségét 3—3 hónapra fogságra és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az enyhítő körülmények tekintetbevételével a bíróság az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

A marosvásárhelyi alkalmazottak 22-én nagygyűlést tartanak. A gyűlésen szóba hozzák az alkalmazottak megélhetési lehetőségét, valamint a gazdasági kérdéseket.

Kiss Árpád dr. ügyvéd tárgyalás alatt a folyosón cigarettázgatott, amikor észrevette, hogy a fogház ablakára valaki kötelet erősít s a hurkot a nyakába akasztja. Azonnal jelentést tett. Kiderült, hogy Farkas Turfi, őt és félhónapra elítélt cigánylegény akart véget vetni az életének. Az öngyilkosságot sikerült megakadályozni.

Amikor majd a könyvet is „könyvre” lehet vásárolni...

PESTI LEVÉL

a magyar könyvkiadás utjáról, ponyváról és a könyvkereskedelem átszervezéséről

Ha időközönként felállítjuk a magyar szellemi élet seregszemléjét, úgy örömmel kell megállapítanunk, hogy a háborús és az ezzel járó papirkorlátozás ellenére is az irodalmi lendület egyáltalában nincs kiapadóban. A könyvkiadók a karácsonyi piac utáni rövid szünet elmultával tömegesen árasztják el kiadványaikkal a főváros könyvesboltjait. Természetesen ezt a tempót pár hónap múlva már nem folytatják. Hova-tovább mindinkább a nemzeti élet parancsává válik, hogy lehetőleg azok a könyvek lássanak napvilágot, amelyek megjelenése a közösség javát szolgálják. Békeidőben elképzelhető az a szabadság, hogy a szórakoztató munkák szélesre példányai versengenek egymással, de ma már mind szélesebb körökben osztják azt a felfogást, hogy bűnös dolog engedni a ponyvatermékeknek hihetetlen mértékű elszaporodását, amelyek nemcsak hely-

telen irányba terelik a közönség érdeklődését, de igen nagy példányszámuknál fogva a papírt is elvonják érdemesebb könyvek elől.

A könyvsajtóban még nincs meg az a papirkorlátozás, amely megvan az időszaki sajtóban és amely korlátozásra, mit tagadjuk, egy sereg értékes időszaki folyóirat is áldozatul esett. A korlátozás elkerülhetetlen jelei máris megmutatkoznak. Egyik jele, hogy hova-tovább csak néhány papírtípus áll a könyvkiadás rendelkezésére, a nyomópapírtermelést ésszerűsítik és megszüntetik azt a bőséget, amely a magyar könyvpiacot forma és minőség tekintetében oly változatossá tette. A másik korlátozás nyilvánvalóan az lesz, hogy papírt csak az a kiadó kaphat majd, aki eleget tesz a bejelentési formázásoknak és igazolja, hogy milyen célra kell neki voltaképpen a papír.

Tavaszi árleszállítás

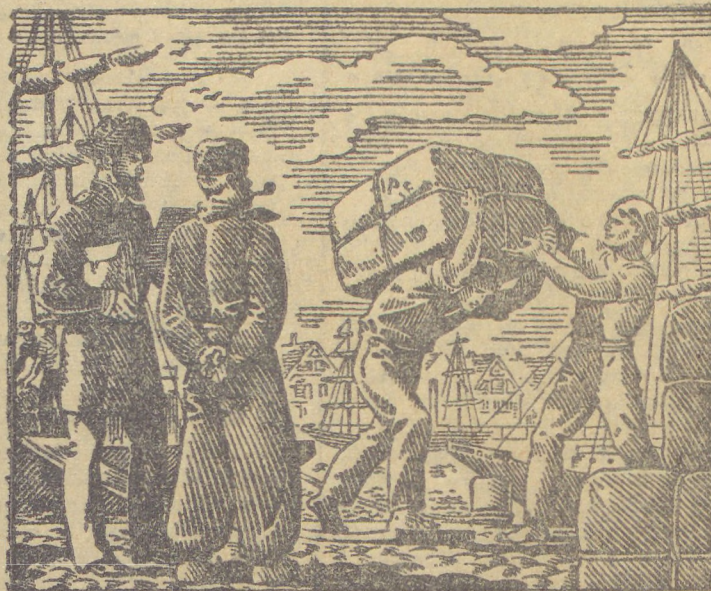
E problémakörrel egyidőben a magyar sajtóban mind több és több hang emelkedik a könyvkiadás kamarai uton való rendezésére. Az a kívánság merült fel, hogy a könyv- és zeneműkiadók éppen úgy egyesüljenek, illetve kamarába kell tömöríteni, mint a színészeket, újságírókat és a filmszakma képviselőit. Annak az ankétának során, amely e kérdésben elhangzott és amelyen több vezető író hangoztatta a véleményét, felcsendült a félelem hangja, hogy vajon nem fogja-e a kamara megbénítani magának a szellemnek a működését, amelyet a háborús körülmények amúgy is erősen fegyelmeznek és öncenzurára kényszerítenek. Ez a félelem azonban alighanem alaptalan. A könyvkiadói kamara létesítésének nem az a célja, hogy az írókra rakjon bilincset, hanem, hogy megtisztogassa a könyvkereskedelmet a befészkelődött kártékony elemektől, rendet teremtsen a könyvkereskedők soraiban, őket magukat védje az egészségtelen dumpinggal szemben és hogy megkönnyítse az ő munkájukat is abban a mozgalomban való részvételben, amely a nemzet megújulásához kell, hogy vezessen.

Örvendetes jel egyébként, hogy bizonyos tisztulási folyamat már a könyvkereskedők soraiban, az ő összefogásukkal is elkövetkezett. Gondolunk csak azokra az időkre,

amikor egyik könyvkereskedő árleszállításaival kényes helyzetbe hozta a másikat és az árak lefelé licitálásával rendkívül ingadozóvá tette a piacot. Most már nem lehet máról-holnapra raktár- és pincehelyiségek kicselezésével inflációt kelteni a könyvpiacra. Most március 11-ig bezárolag egyöntetűen tavaszi árleszállítás volt, amelyben résztvettek a legnagyobb könyvkiadók egyformán. Ez az árleszállítás február 25-től 2 héten keresztül tartott. A két hét lejártaival az összes könyvkereskedőknek be kell csomagolniuk az el nem adott könyveket és visszaküldeni a kiadóknak, mert a közös akció csak erre az időre határozta el az árleszállítást és így lesz ez a legközelebbi egyöntetű árleszállításig.

Más kérdés azután az, hogy rohamosan emelkednek a könyvek árai. Sajnálatos körülmény ez, de ezen nem lehet segíteni. Az árrögzítést a szellemi termelés terén nem lehet olyan következetesen keresztülvinni, mint más téren és ide nem is nyúl be az ellenőrzés. És ha figyelembe vesszük, hogy még mindig a könyvtart legkevésbé lépést a kétségtelen áremelkedésekkel, akkor meg tudjuk érteni, hogy ez a szabad mérlegelésnek a tárgya. A könyv közszükségleti cikk, de nem nélkülözhetetlen cikk, ez majd csak akkor lesz, amikor könyvet is csak könyvre lehet kapni.

Amikor a tengerzár már elmúlt!

A cikória és a dohány

rajtuk kívül pedig még néhány árucikk, mint például a nemes gyömbérpálinka és a kincset érő török festékkő — csupa olyan portéka volt, amely nagy szerepet játszott a hollandiak tengerentúli kereskedelmében. Ez a jellegzetesen gyarmatos-nép még hosszú évtizedekkel a szárazföldi blokád megszűnte után is, valamennyi kereskedelmi szerződésben minden alkalommal külön kihangsúlyozta ezeket az árucikkeket: a gyömbérpálinka és a festékkő Hollandia kivitelében, a cikória ellenben az ország behozatalában került első helyre. Pedig a hollandiak igazán jól értettek a kávéital minden fajtájához!

De nemcsak Hollandiában szerették meg ezt a finom ízű, sötétbarna, zamatos italt, melyet a CICHORIUM INTYBUS illatos gyökeréből főztek. Mihelyt a szárazföldi blokád korlátjai végkép lehullottak, akkor kezdődött meg csak igazában a cikória diadalja. Hiszen maga Anglia, azonkívül, hogy a saját földjén is termelni kezdte ezt a növényt, nemkevesebb mint 45.000 métermázsányit importált. Franciaország pedig éppen soggal 120.000 mázsányit. Nem hiába nevezték el ezt a barna italt akkoriban, amikor feltalálták: „kontinentális kávénak”; csakugyan az egész európai szárazföld kávéitala lett. Sőt egyszerűben nagyot fordult a kocka: Amerika, a legnagyobb kávétermelő állam is felfigyelt és ugyancsak jelentős tömegekben kezdte importálni a cikóriát.

Ebben az időben alakult az a vállalat is, amely a Franck cikóriakávé gyártja. Megalapításában nagy része volt a vállalat ama jogos öntudatának, hogy meg van hozzá az ereje és a tudása is, hogy igazán az egész világ számára jó és ízletes élvezeti cikket készítsen. Ez idő óta pedig — 1828 óta — tántoríthatatlanul, nagy szakértelemmel és kitartóan munkálkodik folyton ennek a pompás kávépótszernak a feljavításán, tökéletesezésén. S ma ez már igazán tökéletesen meg is felel minden, vele szemben támasztható tárgyilagosságnak.

Akár hozzákeverjük a Franck cikóriakávé valamelyik más kávéhoz, hogy annak zamatát fokozzuk, akár pedig tisztán vagy tejjel isszuk, mindenképpen csak örülhetünk, hogy ilyen jó italunk van. S még jobban élvezzük, hogyha meggondoljuk, hogy itt termelt az áldott magyar földön. A dús magyar televény gyümölcse a nemes cikóriagyökér, a cikóriagyökér nemes gyümölcse a:

Franck

cikóriakávé

MINDEN KOR MINDENKOR ASPIRIN

Éjszakai pihenését teszi tönkre fejfájása. 1-2 tableta ASPIRIN azonnal szünteti.

Hírek

A tavasz köszöntése...

A természet dermedt testén a márciusi nap enyhe cirógatásra végigbicszeg az ébredő új élet. A nap, a hatalmas, bőkezű és igazságos király egyre kegyesebb mosolyával osztja szét áldott sugarait a föld minden parányi élőlényére közt. Gyógyulás, növekedés, erő, kitáruló új élet fakad meleg mosolya nyomán szerte a földön. Ember, állat, növény mind hálálkodva fordul feléje: Isten hozott! Csak hogy megérkeztél végre!

Az ember, a minden teremtetek koronája, didergő testében fáradt, fázósan összehúzódtó lelket vonsoz. Gondol, keserűséggel, bűnnel, pangással van csordultig a szíve. A pogány téltől dermedt földön tombol a gyűlölködés, öldöklés; a kevesek fényűző életét nyögi a szegények, gyámoltalanok, kiszolgáltatottak sósájos tömege. Szinte áthatolhatatlanul sötét, gonosz szellemekkel telített csontigátó, lélekbenmaró tél tombol a világban. A szenvedő emberek már-már belevesztik egyetlen nagy kincsüket: a hitet.

Nekünk, magyaroknak is nehéz volt az idei tél. A hazátvédő, hősekké katonáknak, a gondoktól bárdult homlokú sokgyermekes családapáknak, a beosztott, szűkös filélekből háztartást ellátó anyáknak, a munkához nem jutó tengődőknek egyaránt. Néha úgy éreztük, hogy sohasem lesz már vége. És mégis... mégis elérkezett az első tavaszi nap. Az enyhe meleggel kedveskedő napsugarak, mint villámszárnnyú hirnökök röptük szét az örömdetes hírt: itt a várva várt, a jószágos, a mindenkire mosolyt ragyogó, bűbajos tavasz. Szétfutnak a márciusi napsugarak, elviszik a hírt a paloták fényűzésében élő dermedtszívűekhez, a külvárosok sárbaüppedt, szennyvízzel körülcsoncsolt pityilóinak csüggődtjeihez. Mindenkit felkutatnak a márciusi napsugarak: lakásban, munkahelyen. Akikhez pedig sem a nyirkos hajlékban, sem az egészségtelen munkahelyen nem férközhetnek, azoknak jártukban-keltükben adják tudtukra a nagy örömhírt, hogy már közeledik, hogy már kertünk alján van a tavasz. Igazságra, megértésre, jószágra serkenti a hatalmasokat, bizakodásra, kitartásra, hitre a szegényeket, eltiprotakat, csüggedőket. Mindenkinek van mondanivalója. Minden magyarhoz szeva van.

Az európai sorsforduló döntő tavasza a magyar lelkek érényéből akarja kicsikolni az új magyar élet szikráját. Ha elég szilárdak, elég tüzesek lesznek a magyar lelkek, milyen csodás, milyen hosszannázó áldott tavaszok elé néz a megpróbáltatások porából Istenhez emelkedett nemzetünk.

GAAL OLGA

— A sepsiszentgyörgyi leventék előadása. A sepsiszentgyörgyi Levente Egyesület március 15-én délután rendezendő műsoros ünnepi előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Már elővételben csaknem valamennyi jegy elfogyott. Jegyeket a városi mozi pénztáránál még délután két óráig korlátozott mennyiségben lehet váltani.

— A székelyföldi (háromszéki) román. kat. plebániák figyelmébe!! Keresem Kertész Annának, Kertész Zsigmond és Volonts Mária leányának, aki Kézdivásárhelyen 1833. október 8-án született, Steinbach Ágostonnal az 1855—53. közötti években kötött házasságának anyakönyvi bejegyzését. Az említett mindnyájan román. katolikusok. Rózsa József dr. tanker. kir. főigazgató. Marosvásárhely, Erzsébet királyné-ut 9. szám. (K. 728.)

6 hetes tavaszi kura 20 pengőért

Utazásra nincs szükség, itthon, lakásunkban tarthatunk pompás eredményű kurát epe-, máj-, gyomor-, cukor-bajok esetén, tulhizás ellen. Orvosának tanácsa és ellenőrzése mellett 4—6 héten át, reggel, éhgyomorra igyon langyos Mira glaubersós gyógyvizet, miáltal megelőzi, gyógyítja betegségét. Kapható mindenütt.

— Országzászlót kap Papóc. Már-dus 29-én, virágvasárnapján örömmel ünnepel Papóc községnek. A kisújszállási ref. nőgyógyászok, élükön Kotormán István lelkessel, országzászlót hoznak a községnek. A méltó fogadásra az előkészületek most folynak. Mint példaadó eseményt említjük meg, hogy a község ácsmeztel ez alkalomra ingyen vállalták egy székelykapu felállítását. Akik az ünnepi közeledésben részt óhajtanak venni, jelentkezzenek e hó 22-ig Bede Sándor tanítónál.

— Maros megye köszönete Puy Aladárnak. Munkatársunk jelenti: Maros-torda vármegye közigazgatási bizottsága Puy Aladárnak, az eltávozott mezőgazdasági felügyelőnek az állattenyésztés terén szerzett érdemeiért köszönetét fejezte ki.

— Alapszabály megerősítések. A belügyminiszter az Imecsfalvi-, Kézdivásárhelyi-, és Kálfalvi Önkéntes Tűoltótestület alapszabályait láttamozta.

— Értesítés. Értesítem a mélyen tisztelt vendégeimet, hogy a Városi kávéházat átalakítás végett bezártam, addig is, míg kész lesz, a falatozó melletti termet rendeztem be ideiglenesen étteremnek. Kérem szíves pártfogásukat. Tisztelettel: Rácz János, a Városi kávéház és szálloda tulajdonosa. (K. 730.)

— Újabb rendelet a házasságkötés előtti orvosi vizsgálatról. Az igazságügyminiszter 19.000 szám alatt újabb rendeletet adott ki, amelynek értelmében az a házasság, akinek állandó lakóhelye külföldön van, azt, hogy sem fertőző gümőkórban, sem fertőző nemibetegségben nem szenved, akár hat hónappal nem régebbi kelteű olyan bizonyítvány bemutatásával igazolhatja, amelyet lakóhelyének államában működő hatósági orvos, vagy ott működő magánorvos állított ki. Magánorvos bizonyítványának bemutatása azonban csak akkor megfelelő, ha lakóhelyének államában a hatósági orvosi szolgálatot nem szervezték meg, vagy a hatósági orvosi bizonyítvány megszerzése egyéb okból nehézségbe ütközik. A bizonyítványt kiállító külföldi orvos aláírását nem kell hitelesíteni. Az igazságügyminiszter állapítja meg, mely külföldi államokban lakó házasságkötőknek nem kell hatósági orvosi bizonyítványt bemutatni.

— Eljegyzés. Lőrincz István szigorló orvos eljegyezte Kovásznai Eva orvos-tanhallgatót.

— Három tojásért 10 pengő büntetés. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: A kézdivásárhelyi járásbírószék Ruszuj István kézdimartonos földmívelést árdragításért vonta kérdőre, mert a 16 fillérért vásárolt tojás darabját 20 fillérért adta tovább az ojtói Danubia cégnek. Ruszujjal együtt még 3 martonos lakos felelt árdragításért, akik a falu helyen megállapított 13 fillér helyett 16 fillérért adták el a tojás darabját Ruszuj Istvánnal. Ezeket fejenként 10 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a bíróság. Így egyesek 2—3 eladott tojásért fizetnek most 10 pengő büntetést.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen László fiam elhunyt alkalmából részvétüket bármilyen módon kifejezésre juttatták, ezúton mondok köszönetet. Ráduly Kálmán. (K. 729.)

— Leszedte a zárt a vadászszárlót. Csikszederéről jelentik: Kozák Béla csikszederi lakos a havason lévő vadászszárlót leszedte és magával vitte a zárt. A törvényszék jogerősen 15 napi fogságra ítélte Kozák Bélát.

— A gyógyszerárak bejelentési kötelezettsége. A hivatalos lap közli a 1460—1942. M. E. számú rendeletet, amely szerint minden személy és realjogi gyógyszerár tulajdonosa, illetőleg hasznélvezője köteles a rendelethez mellékelten ivben megjelölt adatokat 15 nap alatt a belügyminiszterhez bejelenteni. Amennyiben a kötelezett egyén külföldön vagy ismeretlen helyen tartózkodik, a bejelentést a gyógyszerár vezetője köteles megtenni.

— SZEMÉLYVONAT. A 3019-es számú személyvonat, amely Sepsiszentgyörgyről délután 16.20 órakor indult és csak Gyergyószentmiklósig közlekedett, március 15-től Ditrőig közlekedik. Az ellenvonatja, amely reggel 5.30 órakor Gyergyószentmiklósról indult, ezután Ditrőből indul Sepsiszentgyörgyre.

— Jogerőre emelkedett a család festőművész első ítélete. Csikszederéről jelentik: Több alkalommal foglalkoztunk Váradi Albert Béla magát „festőművész-növendéknek” valló veszedelmes család üzemével. A fiatalember először a nők körében ért el „sikereket”. Egyik csikszederi ügyében — kezdet-kezdetén — 3 hónapi fogságra ítélték. Közben nagyobbvonalú családokért 8 évi szigorított dologházat is kapott sőt: újabb büntetések miatt indult eljárás ellene. Most az első — három hónapos ítéletet — jóváhagyta a marosvásárhelyi bíróság.

— Halálozás. Özv. Tóth Andrásné mély fájdalommal tudatja, hogy fia Bandi március 14-én hosszas szenvedés után átadta lelkét teremőjének. Temetése március 16-án délután 3 órakor lesz. László közölgö.

— Ha nyerni akar, rendeljen osztálysorsjegyet az évtizedek óta közismert SUCHTAR bankháznál, Budapest, Ulloi-ut 6. A Suchtar bankház sorsjegyei szerencsések. Rendeléshez levelezőlap elegendő. Előzékeny lebonyolítás. (K. 721.)

— A marosvásárhelyi román. kat. egyház tisztikara. A marosvásárhelyi római katolikus egyház, mint megirtuk, gyűlést tartott. A gyűlésen a következő tisztikart választotta meg: Gondnok Bíró Armin. Egyháztanácsi rendes tagok: Anghel Balázs, dr. Duha Tibor, Dávid János, dr. Dávid István kir. törvényszéki tanácselnök, Elekcs János, dr. Farkasházi Ferenc, dr. Frendi Géza h. pénzügyigazgató, vitéz Gaál Pál, Gaál Ignác városi adóhivatali főnök, vitéz Gáspár Ferenc, dr. Glosz Miksa kir. táblai tanácselnök, Harmath Sándor, Herczegh Ferenc, dr. Hennel Ferenc városi főjegyző, Hornyák Béla, Izmael Márton, vitéz Jávör Ernő vármegyei főjegyző, Kakuts György, dr. Kovácsy Albert, Kocz Lajos, Kokos Rudolf, Kovács István, Kulcsár Lajos, Nádudvary Sándor kir. gazd. főfelügyelő, Pátróvits Kálmán, Pongrácz Tamás, dr. Rózsa József kir. tankerületi főigazgató, dr. Simon Gyula városi tűoltó főparancsnok, Somogyi István városi tanácsnok, Schindt Károly. Tiszteletbeli egyháztanácsosok: Csiki Emil, Császár Béla, János Gerő. Póttagok: Dobos Károly, Lévy Pál, Mult Ferenc, Naphegyi Béla, Schüle András, dr. Szász Károly, dr. Szenkovits Viktor, Kocsis Vilmos, Vékony Géza, Pálffy Károly. Itt írjuk meg, hogy a marosvásárhelyi római katolikus Női Misszió folyó hó 21-én a Közművelődési Ház dísztermében hangversenyt rendez. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— Záróvizsga Kézdivásárhelyen. A Kézdivásárhelyi román. kat. téli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás felső évfolyamának záróvizsgáját március 17-én tartják a következő vizsgarenddel: 8 órakor háláadó istentisztelet a r. k. templomban. 1. Magyar

Hiszkegy. Enekli az iskolai énekkar. 2. Martini G. igazgató údvöli a megjelenteket és beszámol a tanévéről. 3. Szabó György miniszteri vizsgabiztos a vizsgát megnyitja. 4. Elméleti vizsga. 5. Az ifjúsági önképző gazdakör díszülése. A díszülés műsora: a) Előnkö megnyitja. Tartja Fazekas Zsigmond f. évf. h. b) Nemzeti dal. Előadja az ifjúsági szavalókár. c) Ünnepi beszéd. Tartja Barthos János f. évf. h. d) Petőfi: „Két ország”. Szavalja Gergely Károly f. évf. h. e) Kossuth nőta. Enekli az ifjúsági énekkar. f) Olajmagvak termesztése. Előadja Tüzes György f. évf. h. g) Mécs László: „Boldog a nép”. Szavalja Bidiga J. f. évf. h. h) Vita a burgonya termesztéséről. Előadja: Szilágyi D. és Bitay A. f. évf. h. i) Enekszám. Előadja: Szabó Gyula és Lőrincz A. f. évf. h. j) Előnkö zárzó. 6. Tóth Balázs, orsz. gy. képviselő, vizsgaelnök záróbeszéde. 7. Himnusz.

— Némci vélemény a „Szűzmáriás királyfi”-ról. Tamási Aron „Szűzmáriás királyfi” című művének nemel fordítását ismerteti a Reich c. német hetilap. Ha Tamási könyvét olvassuk, írja, akkor inkább Kelet-Turkesztánba képzeljük magunkat, mint Európába, — olyan töretlenül áramlik a természetesség és őszinteség azokban a székelyekben, akik mondják szerint a hunok utolsó maradványai és akik néprajzilag a magyaroknak azt a részét alkotják, amely legjobban őrizte meg a Káma-meni őshazából magával hozott népi jellegzetességeit. A könyv hősnőnek életében csak keveset találunk abból, amit a civilizált európai értékel, de annál gazdagabb szerep jut életében a képzeletnek, a hitnek és a szabadságszeretnek. A Reich cikkírója végül elismeréssel emlékezik meg H. H. Jahn fordítóról, aki Tamási könyvét németre ültette.

— A magyar szabadság ünnepének jelentőségére figyelmeztet a Magyar Föld legújabb száma. Világos nem bukkást jelentett számunkra, hanem fordulóponthoz, mert senki sem merie elvitatni tőlünk többé, hogy a szabadsághoz jogunk van. A magyar falu képes betölteni a Hídegháti Bittera Miklós dr. egyetemi tanár kitűnő cikkét közli a tavaszi munkákról, az istállótrágya kezeléséről, a rozs műtrágyázásáról, a kacsas és pulykatenyésztést, melegágyak készítését ismerteti. Ezenkívül több más szakcikket, kisgazdák cikkei, verseket, elbeszéléseket, gazdasági és más híreket, rendeleteket, piaci- és vásári árakat közöl, továbbá képes riportban számol be a hortobágyi bikaárverésről, Nagy Imre székely festőművészről, aki a földhöz hű maradt, a mezőkövesdiek példatadó olajmagtermeléséről. A Magyar Föld kapható az összes pályaudvarokon, mutatványsszámozat pedig szívesen küld a kiadói hivatal, Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

— A vidéki városok a vízdíj emelésének engedélyezését kérik a kormánytól. Az emelkedő anyagárak és munkabérek következtében az árkor-mánybiztoság még az elmúlt évben megengedte a városoknak a villamos áramdíjak és az ezzel kapcsolatos egyéb szolgáltatások egységárának emelését. Ugyanakkor nem történt intézkedés a vízdíjak emelése iránt, pedig a vízellátás költségei legalább hasonló arányban emelkedtek, sőt az áram egységárak emelése további emelkedést jelentett a vízművek üzemi költségeiben. A vidéki városok és vízművek költségvetését ez a helyzet erősen rontja. Ezért a Városok Szövetsége felterjesztést intézett a belügyminiszterhez, kérve a kérdés rendezését. Miután ez ügyben érdemleges intézkedés a kormány részéről még nem történt, a szövetség újabb feliratot terjeszt a belügyminiszter elé és abban a legalaposabban támasztja alá a városok jogos kérését. Amennyiben a kormány most sem volna hajlandó a költségek áthárítását a vízdíjak felemelése útján engedélyezni, úgy a városok más intézkedést kérnek a többköltségek megtérülésére. (Magy. Tud.)

Hatszáz hold bevetésére érkezik lenvetőmag Háromszékre

Feliratot terjesztettek a kormányhoz a határmenti birtokosok ügyének rendezésére

Sepsiszentgyörgy, márc. 14. Háromszék vármegye közigazgatási bizottsága Barabás Andor dr. alispán elnöke alatt ülést tartott. Az alispáni jelentés mindenekelőtt a kormányzóhelyettes megválasztásáról emlékeztet meg, majd sajnálkozással említtette meg, hogy Bárdossy László eltávozott a miniszterelnöki és külügyminiszteri téncektől. Megállapította a jelentés, hogy február hóban 6190 mázsa kenyér és 2104 mázsa nullásliszt, 2694 pár láb-beli és 2720 kiló talpbőr érkezett a vármegyébe, amit szétosztottak. Örömmel vette tudomásul a bizottság, hogy az alispán találkozott Mikó László dr. székelyföldi közéleti vezetővel, aki a közéleti bizottsággal és közölte a vármegye közéleti rendezésére vonatkozó észrevételeit. Hatszáz hold terület bevetésére elegendő lenvetőmag leszállítása folyamatban van. A rétyi kenderüzem részére megrendelték a gépeket Szilésiaból. A Közléti Szövetkezet 150 mázsa rozs- és lenvetőmagot, továbbá 30 mázsa kondervetőmagot oszt szét a négyenél több gyermekkel bíró szegény gazdák között. Megemlítette az alispáni jelentés, hogy a határmenti birtokosok megsegítése ügyében felirattal fordult a kormányhoz s remélhető, az égető kérdés mielőbb megoldást nyer.

Szent-Iványi Gábor dr. elismeréssel adózott Barabás Andor dr. alispán személyének. Ugyancsak hozza elő a termények igénybevételeivel kapcsolatos kérdéseket. Fél, hogy nehézségek állnak elő a kenyérmaggal kapcsolatban.

Felémlik a számbavevő bizottság megállapította, hogy az erdővidéki falvakban bár felesleg nincsen, mégis szép mennyiséget ajánlottak fel.

Ferenczy Géza dr. megemlíti, hogy az Udvarhelytől nemrégiben átszállított három község még mindig Oklándhoz tartozik bírósággilag. Sürgette a három község átszállításának végleges rendezését.

Domokos Károly dr. árvaszéki elnök jelentése megállapítja, hogy újabb 5800 pengő érkezett a gyámpénztár céljaira a belügyminisztertől, így az idáig juttatott összeg 8000 pengőre emelkedett.

Györfi István, az államépítészeti hivatal vezetője megállapítja, hogy az állami utak jó állapotban vannak. Nem mondható ez a törvényhatósági utakról. Több helyen folyik az utak hengerelése. A közlekedésügyi és kereskedelemügyi miniszter 77 ezer pengőt juttatott a hidak javítására és építésére. A Sepsiszentgyörgy-nagyajtai közut kiépítése folyamatban van, a száraz idő beálltával a hengerelési munkálatok is megkezdődnek. A tavaly felvett 108 ezer pengő kölcsönből tavasszal megépítik a barátosi, gelencei és kőzdísfalvai hidat 55 ezer pengő költséggel. A fennmaradó összeget a Kovászna-zajzoni bekötő út vagy több hidjának építésére fordítják.

A vármegyei tisztifőügyész jelentése után Hamar Samu dr. pénzügyigazgató megállapítja, hogy a múlt év februári adóbevételét tekintve, ez év februárjában jelentékeny emelkedést mutat az adóbevétel. Ennek az

az oka, hogy múlt év elején az adó-behajtás csak a kezdet-kezdetén volt. Általában a községek igyekeznek az adót behajtani és csak néhány helyen mutatkozik nehézség.

Bibó Béla tanfelügyelő bejelentette, hogy a vármegyében az állami iskoláknál 372, a római kat. iskoláknál 35, a ref. iskoláknál 24, az unitárius iskoláknál 10, összesen tehát 441 tanítói állás van megszervezve. A gelencei iskola, butorzatának rendbehozására a kultuszminiszterium utján 4610 pengőt kapott. Be-

gályos betegség miatt csak a nagy-boronyei és közcsanakai iskolákban kellett szünetet tartani, egyébként a tanulók egészségügyi állapota megfelelőnek mondható. A népművelési bizottság 85 helyen tartotta meg a „Tudás tükre” tanfolyamot, 91 helyen pedig magyar történelemből és honismeretből tartottak előadásokat. A népművelés munkáját nagyrészt tanítók, tanárok végzik. Néhány helyen bekapcsolódtak az orvosok is, akik az egészségvédelemről tartottak népszerűsítő előadásokat.

Rendet teremtenek a szappanelosztás körül

Benke János dr. tisztiorvos jelentése beszámol arról, hogy újabb kitűzéses tifuszmegbetegedés nem fordult elő. Téli étkezésben 776 gyermek részesült. A Zöldkereszt tejjuttatása viszont nagy nehézségekbe ütközik a fokozódó tejhiány miatt.

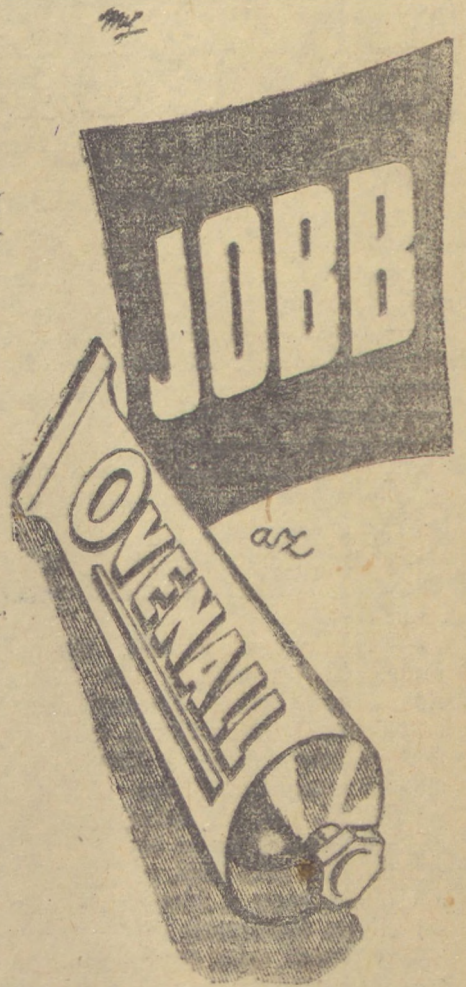
A szappanhiánnyal kapcsolatban több hozzászóló szóvárt, hogy a bajon segíteni kell. Egyes helyeken nem igazságosan történik a szappan elosztása. Az alispán ígéretet tesz, hogy felhívja a hatóságokat, kísérik figyelemmel a szappanelosztást és igyekezzenek rendet teremteni.

Sváby Ervin gazdasági főfelügyelő megemlíti, hogy a jószágok egészségi állapota megfelelő. A folyók és patakok vize levezetődik, úgyhogy egyelőre nincsen árvízveszély. A takarmánykészlet szűkösen elég, abraktakarmány viszont ninc-

sen. A legutóbbi ülésen történt egyik felszólalásra, amely szerint a vetőmag igen rossz, leveleket olvas fel, amelyek kivétel nélkül hangoztatják, hogy a juttatott vetőmag ellen semmi panasz sincs.

Szent-Iványi Gábor dr. megemlíti, hogy kolozsmegyei Alsószurkon kísérleti állomás alakul, ahol az erdélyi vetőmagvakat vizsgálják meg. Felhívta a gazdasági felügyelőség figyelmét, idejében küldjön vizsgálatra vetőmagvakat, hogy a mozgalmából Háromszék ne maradjon ki. Ferenczy Géza dr. a szójabab termelésével kapcsolatban tesz észrevételt. Egyesek szerint bevált, mások szerint nem sikerült a vármegyében a szójabab termelése.

Botán David dr. főállatorvos jelentése megállapítja, hogy jelenleg Lemhény és Lisznyó, rühösség (lovon) Bibarcfalva, Nagyajta és Sepsis-

köröspatak, sertéspestis Étfalva-zoltán, sertésorban Bibarcfalva és Bülön községekben, lovakkal lakonykórtörtézettség Papolcon és Kovásznán fordult elő. Megindult a küzdelem a vármegyében rejtőzgető kárt okozó mételegy ellen, 5000 nyomtatvány ment szét, hogy felhívja a gazdákat a mételegy elleni védekezésre.

A közigazgatási bizottsági ülés befejezése után az árvaszéki, adó-felszámolási, gazdasági és utiteri albizottságok ültek össze, megvitatták és más ügyek lebonyolítására.

Szászrégen egész lakosságát beoltják tifusz ellen

Szászrégen, márc. 14. A Székely Nép tudósítójától: Szászrégenben több mint egy hónap óta dühög a hastífuszjárvány, amelynek eddig halálos áldozata is volt. A tifusz ellen védőoltásokat alkalmaznak. Szászrégenben Békés Sándor dr. és Imre László dr. orvosok eddig közel ezerötven esetben alkalmaztak vé-

dőoltást. A napokban Szászrégenben járt Horváth Ádám dr. vármegyei tisztifőorvos, akinek azonnali intézkedésére most a budapesti közegészségügyi intézet, a város lakossága részére ingyen oltóanyagokat küld és Szászrégen minden egyes polgárát beoltják. Az oltások színhelye a Városi Kávéház télikertje.

A lövétei és gyergyócsomafalvi „kaláka” is szerepel a második budapesti ezerszékely leány ünnepi estjén

Színpadra lép 100 csiki székely gyermek is

Budapest, márc. 14. Az Erdélyi Katolikus Nőszövetség, Budapesten dolgozó Kaláka leánykört tagjai számára, március 18-án, szerda este fél 8 órakor a Magyar Művelődés Házában (Tisza Kálmán-tér) ezer székely leány ünnepi estet rendez a következő műsorral: 1. Az ünnepi estet megalapította Mihályovics Zsigmond pápai prímás, a C. C. orsz. igazgatója. 2. Tul a... tőngörön... Nem vagyok szép... csinos és a csizmám... népdalokat éneklő a Lövétei Kaláka. 3. Székelyföld. Szines, hangos film. 4. Székely leányok a szebb jövőért: Domokos Pál Péter, az Erdélyi Népművelési igazgatója. 5. Sirass édesanyám... Könnyebb közközlének... Virágos kenderem... Mikor engem férjhez adtak... Székely népdalokat

éneklő a Gyergyócsomafalvi Kaláka. 6. Székely gyermekek izenete, fényképeket hoznak otthonról. Vetítés. 7. Izenek édesanyáknak: András Margit Lövétei Kaláka leány beszéde. 8. Elmegyek... elmegyek... Kicsi madár... Kis kertemben... székely népdalokat éneklő 100 csiki székely gyermek. 9. Székely mese, ballada: Csikszenttamási mesemondó Öregasszony és 6 évtizedes csikmenasági flucska. 10. Hej szénája, szénája... Biborkáné... Hidas játékok... Elvezettem zsebkezdőmet... 100 székely gyermek játéka. 11. Kaláka a fővárosban: Zachariás Flóra szóc. text., a Kaláka székelyföldi vezetője. 12. Zárszó: Witz Béla pápai kamarás, prépostsplébános. Himnusz.

A világ nyelveinek száma

A nyelvtudósok az egész világon 860 különféle nyelvet számoltak össze. Ezeknek majdnem a felét, 417-et az Indiai-óceán és a Csendes-óceán szigetein beszélik. Ázsiában 128, Amerikában 111, Európában 89 különböző nyelvet beszélnek. Az egymástól jelentékenyen eltérő nyelvjárások száma az egész világon körülbelül ötezer.

Az új 48-ik magyar királyi osztálysorsjáték
játékterve páratlan esélyeket nyújt, mert egy sorozattal szerencsés esetben nyerhető!

700.000 pengő.
Jutalom:

400.000 P.
Főnyeremények:
300.000 P.
100.000 P.
70.000 P.
60.000 P.
2 x 50.000 P.
2 x 40.000 P.

továbbá
30.000 P.
16 x 20.000 P.
27 x 10.000 P. stb. stb.

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyelvad	Regény	Fél	Égész
8,50 pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegy az összes főelárusítóknál kapható!
Minden számnak egyenlő esélye van!

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(74)

A nép, mint az ígét, visszafajított lelekzettel lesi a megfontolt szavakat.

— Lesz? — kérdi Dobay ezredes és végigmustrálja az egyszerű székelyt.

— Lesz! Csinálók!

— Maga? Csinál?

— Igen. Én Gábor Áron vagyok, berecki születésű. Én annyi ágyut öntök, amennyi kell.

Dobay Berdère néz, majd egész közel hajol hozzá és valamit sugni akar.

— Nem vagyok eszelős, ezredes uram. Amit mondtam, azt állom. Annyi ágyut öntök, amennyi kell s még pénzt se kérek többet, csak egy pengőforintot, amivel a fülei vashámozhoz utazhatom. S egy felhatalmazó írást. Két hét múlva idehozom az első ágyut s ha az első próbálvésem célba nem talál, magam állok a cső elé, hogy a következő lövéssel engem tépessenek szét.

Ugy beszél, mint egy apostol. A szavai nyugodtak, a hangja komoly és határozott. A vezetők arcáról is eltűnt már a bizalmatlanság jele, a tömeg pedig ablakrezgető éljenzésbe kezd s mindenki előre tolong, hogy a különös embert lássa.

Dobay kijön az asztal mellől, kezel vele, Berde és a többiek követik s már készül az írás is, amivel mehet Fülére.

— Mához két hét, ahogy mondta?

— Igen. Itt leszek és hozom az ágyut.

Berde nem tud uralkodni magán, helyére támoog és leroskad a székre.

— Ha valóban az Isten küldte volna... Ha valóban az Isten vezérelné ezt az embert? Hogy is mondta? Gábor Áron... Gábor Áron.

7.

A sepsiszentgyörgyi népgyűlés híre, mint száguldó szélvész járta be az egész szék területét s ha voltak még aggodalmaskodók, hamarosan elcsitultak, ha voltak kicsinyhitűek, bátorságot kaptak. Csak a vezetők között maradt még hitetlenség és bizalmatlanság. Nem bíztak a nép erejében és félve gondoltak arra, hogy mi lesz, ha a fellángolás fiaskóval végződik, ha őket veszik majd elő a törtétek miatt. Ismerték az itélkezései kegyetlen módszereit, a várbörtönök testet-lelkétőlő levegőjét és most, amikor az egész Erdély már elbukni látszott, amikor a császári hadsereg és a nemzetiségek felizgott tömegei mind a magyarság letiprására törekedtek, azok az emberek, akik át tudták tekinteni a helyzetet majdnem kilátástalan alakulását, irtóztak a felelősség nyomasztó súlyától.

Az események azonban nem adtak sok időt a gondolkodásra. Egyik nap Bodzáról hozták a vészirt, hogy Stava kapitány románjai lázadva öltek a székelységet, másnap Heyte csapatainak Köpecen elkövetett kegyetlenkedései izgatták, lázították a most már minden harcra eltökélt népet s a vezetők közül is sokan kezdtek belátni, hogy nincs közbeeső megoldás, nem lehet tovább taktikázni, hanem védekezni kell, ha teljes pusztulásba nem akarják engedni a székelységet és annak becsületes munkával megszerzett javait.

Erős iramban megindult a szervezkedés. Papok és az idegenből ha-

zakerült diákok álltak a falvak szervezeteinek élére, a két városban: Szentgyörgyön és Kézdivásárhelyen a polgarság vezetését nyugalmazott katonatisztek vették át és nemcsak a katonakötelesek, hanem az öregek és a gyermekek is lelkesülten várták a harc valódi kezdetét. A fülei hámorban ezalatt pernyi megszokás nélkül folyt a munka. A nagy olvasztókemencénél maga Gábor Áron végezte az anyag keverését, éjjel a tűzvilágnál gyurta az agyagot, formálta az öntőágyakat és a segítségére odarendelt székelyek nem győztek csodálkozni ennek az embernek a fáradhatatlanságán.

Harmadnap már készen volt az öntvénykeverék, készen állott a forma is, amikor megérkezett Turóczi Mózes.

— Nagy gondban vagyok Mózes uram, — mondta mindjárt az üdvözlés után és elmagyarázta mindent, amit eddig csinált, szomorúan állott meg az agyagburok előtt.

— Nincs itt semmi furóeszköz, amivel a csövet kiurhatnám, arra pedig idő nincs, hogy bárholnan is hozzassunk. Adjon tanácsot, mit tegyek?

Sokáig álltak gondokbamerülve egymás mellett, majd nagykesőre Turóczi törte meg a csendet.

— Agyagmagra gondolok. A közepébe agyagból hengert csinálunk s mikor az öntés kihűlt, az agyagot kitakarítjuk. Érti-e kigyelmed?

Gábor Áronnak felderült az arca.

— Értem, de álljunk meg egy percre. Mi tartja középen az agyagrudat a csőbelsejében, hogy egyenesen álljon? Erre nem gondolt bányám?

Turóczi köhécselt, gondolkodott.

— Hogy lehetne csinálni? Hogy lehetne csinálni?

— Megvan! — lobbant elő Gábor és már hozzá is kezdett a munkához. Az agyagburokot feltették az öntőpadra, közepébe belehelyezték a lönyilás agyagmagját, — amit a csővön kívül alátámasztottak —, aztán egy másik gömbölyű fával átfúrták a forma belső részét éppen a gyurtacs-nyílással szemben s mikor a rud már keményen állott, körülöntötték folyékony vassal.

(Folytatjuk.)

Rádió

NASÁRNAP, MÁRCIUS 15.

Budapest I.: 8: Reggeli zene. 8.45: Hírek. 9: Református istentisztelet. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia-templomból. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.15: Március tizenötödikének ünnepi műsor. 13: Operaházi zenekar. 13.45: Időjelzés, hírek. 14: Ünnepi művészlemez. 15: Gazdasági előadás. 15.45: Magyar nóták cigányzenekisérettel. 16.40: Előadás. 17: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.15:

Március idusa Ujvidéken. 18.10: A szabadságharc indulói és dalai. 19: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Honvéd-kivánságverseny. 21.40: Hírek. 22.10: Magyar zenekari művek. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Cigányzene. 24: Hírek.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 16.

Budapest I.: 6.40: Ébresztő. 7: Hírek. Reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Egyveleg. 11.40: Felolvasás. 12.10: Cigány-

A PRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Állástkeresőknek egy szó 6 fillér — Az eladó és kiadó szavak kétszer számíthatók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Tüppeldányt nem adunk — Jelzés és cím a kiadónak hirdetésnél helyben 30, vidéken 60 fillér felár számítható — Kiadónival: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

SEPSISZENTGYÖRGY és vidéke t. közönségének szíves tudomására hozom, hogy megnyitottam textil- és rövidáruüzletemet. Kolumbán Ernő, Sepsiszentgyörgy, Gróf Csáky-utca sarkán. (Volt Csiki-utca.) (1631)

ELADÓ 10 HP Mayer benzinmotor. Székelyudvarhely, Malom-utca 18. Személyesen tárgyalok. (H. 363)

KENYÉR-, illetve lisztelszámolási lap, négyoldalas Kepe-iv, Házbánszerződés és Hitelezési kötelezvény kapható a Jókai-nyomdában. (S. 166)

KERESEK megvételre 2-3 szobás kisebb családi házat, városban vagy nagyközségben, bárhol Erdélyben. Ajánlatokat leírással, feltételekkel és ármegjelöléssel kérek. Magyar István, Kozmás, Csikmegye. (1616)

ELCSERÉLNÉM Fordson traktort hatos cséplőgéppel és kazalozóval. Hadnagy Gyula, Dálnok. (1624)

MEGBIZHATÓ kézbesítő és laparusokat keresek azonnalra, Fitzus Zoltán, Gyergyószentmiklós, Hirlap-áruda. (1623)

A NAGYERDEMÜ közönség tudomására hozom, hogy varrodámat át-helyeztem Szabadságtér 19. sz. alá. (A volt Kutiné-féle szalonba.) Baróti Ezerencs. (1639)

ELADÓ üzemképes Hoffer cséplőgép 1000-es Hanomág traktorral, kifogástalan jókarban. Novák Dávid, Székelyudvarhely. (1636)

ELEGÁNS szép tartós hullámot, festést garantálja Szöllősy fodrász. (1628)

ELADÓ egy családi ház, gazdasági épületekkel és kerttel. Értekezni lehet Mátyás király-ut 73. sz. (1632)

ELCSERÉLNÉM egyszoba-konyhás, különálló, napos fekvésű sepsiszentgyörgyi modern bérelt lakószobát, hasonló kétszoba-konyhás lakással. „Mielőbb” jelige alatt cím a kiadóban. (S. 162)

ELADÓ Nagyborosnyón főuton 222. számú cserepes, nyolcszobás új ház, nagy gyümölcsös, mellékeépületekkel, 200 fenyővel kerítve. Bármire alkalmas. (1640)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Vörösmarty-u. 16. (1643)

CONFORTOS új ház. központban, sürgősen eladó. Felvilágosítást „Csaba” sorsjegyirodában. (1645)

KÉT-HÁROMSZOBÁS lakást keresek. Cím a kiadóban. (S. 168)

ELADÓ: egy hálószoba- és konyhabutor Bajkó István asztalosnál, Komló. (1621)

zene. 12.40: Hírek. 13.30: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 14: Szalonotós. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: A Kassai Rádió műsorából. 16.15: Diákfélszó. 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: Vizi muzsika. 17.35: Előadás. 18: Beszkárt-zenekar. 18.45: Előadás. 19: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Maros vize folyik csendesen. Magyar nóták. 19.55: A Petőfi Társaság emlékestje. 20: Operaházi zenekar. 21.40: Hírek. 22.10: Szórakoztató zene. 22.40: Cigányzene. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Hanglemezek. 24: Hírek. 0.15: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

Színház

MÓRICZ ZSIGMOND-DARAB SIKERE SZASZREGENBEN

A Székelyföldi Színház kitűnő együttese nagyszerű előadásban elvénitette fel Hennequin és Milland híres nagyoperettjét: a „Lili”-t, amelynek címszerepét Petur Ilka játszotta. Mellette Zentay Károly bonvivánt, Pataky József és Szalma Lajos táncoskomikusok osztoztak a sikerben. Két napig játszotta a színtársulat Móricz Zsigmond „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” c. 3 felvonásos színművét is. A nyírségi fiatal földbirtokos-házaspár szerepében Kemény Erzsébet és Juhász János jeleskedtek. Az erélyes Zsani néni szerepében Petur Ilka tűnt ki. Remek karakterfigurát alakított: Csanády Ilka, Torma Augustus, Mészáros Joli és Olasz Lajos. Az előadáson a szereplőket sokat tapsolták.

— Megfenyítette az édesapját. Csik-szeredáról jelentik: Ifj. Koszti Sándor kásonyújfalvi cigánykóvác könnyű testisértés miatt került a törvényszék elé. Édesapjával összeszólalkozott, majd megpofozta az öregét. A törvényszék az enyhítő szakaszok alkalmazásával jogerősen 20 pengő pénzbüntetésre ítélte a vádlottat.

ELADÓ nagyborosnyói állomás mellett 1326 öl kaszáló. Molnár Andor, Károli Gáspár-u. 9. (1641)

KOVÁSZNÁN 2 szoba, téli-nyári konyhás ház gyümölcsösrel eladó. Megbizott Gáspár kisasszony. (1642)

KALAPSZALONOMAT áthelyeztem a volt Ádamosi üzlethelyiségbe. Kleinné Bogdán Ilona, Kossuth Lajos-utca 6. sz. (1638)

EGY jókarban levő írógép eladó. Gróf Csáki István-u. 45. (1646)

LONAK való széna eladó. János János, Gróf Csáki István-u. 45. (1647)

ELADÓ ház Örkő-u. 18. sz. alatt. (1648)

VENNÉK örökáron v. bérbe 2 szobakonyhás lakást, nagy kerttel Erdély bármelyik városához közel fekvő falun. Esetleg elgondoznék olyan egyén birtokát és önmagát, akinek erre szüksége van. Cím: Zöldes Lajos, Kézdivásárhely, Honvéd-u. 18. (1649)

ELADÓ lakóház egy szoba konyhával és üres telekkel. Attila-u. 26. (1650)

„CSABA” sorsjegyiroda, Sepsiszentgyörgy, Szabadságtér 2. (Törvényszéki épület). A most kezdődő házra sorsjegyeket már lehet kapni. Mindenki igyekezzék sorsjegyszükségletét mielőbb beszerezni, mert kevesebb sorsjegy áll rendelkezésünkre. Több kisebb-nagyobb nyemrenyek azt bizonyítják, hogy a nálunk vásárolt számok szerencsések. Vidéki megrendeléseket postán azonnal küldjük. Próbálja ki szerencsáját, kis összeggel sokat nyer. (1644)

A vasuthiány elszegényedés felé sodorja Udvarhely gazdáit

Songanak az állatvásárok, nincs takarmány, de a szebb jövő felé tekintő remény nem alszik ki

Székelyudvarhely, márc. 14. (Küldött munkatársunktól.) Az EMGE kirendeltségén nagy a forgalom. Emberek jönnek, emberek mennek. Mind ügyet intéznek, tanácsokat kérnek. Közeledik a tavasz. Udvarhelyszéken már érzik a föld szaga. Két héten belül megindul az eke és a borona. Gyorsan és jól elő kell készíteni mindent. Mindenki tisztában van azzal, hogy tényérnyi helynek van szabad megművelésére maradnia. A gazdák vetőmag- és takarmányügyeket intéznek. Ebben a megyében a takarmány is nagy kérdés. Évek kemény és céltudatos munkájával sikerült elérni, hogy minőségileg jó, mennyiségileg kielégítő állatállománya van a vármegyének. A mezőgazdasági termelés szoros összhangban van az állattenyésztéssel Udvarhelyszék nyugati részén. A keleti tájak Csikkal együtt most akarják behozni nagy mulasztásukat.

Ilyen körülmények között, adott helyzetben sok dolga van a székelyudvarhelyi EMGE kirendeltségnek. Szakács Zoltán, a kirendeltség vezetője kora reggeltől, késő estig szakadatlanul dolgozik. Ügyet-ügy után intéz. Sajnos, az EMGE-nél is szaporodik az írásbeli munka. Pedig ennek a nagyszerű intézménynek a hívatása ugynevezett „terepmunka”. Kint falun, a dolgok közvetlen helyén kell felvennie az érintkezést a mezőgazdatisádalommal, ahogy ez előtt is tette. Az elengedhetetlenül szükséges irodai munkát kevesebb szakértelemmel rendelkező emberek is elvégezhetik.

Hiányzik a törökbuzaliszt

Figyeljük ezt a munkát, a zajló életet. Néhány perc alatt a vármegye egész keresztmetszetéről képet kapunk, mert a nép idefordul először minden bujával, bajával, sőt örömeivel is. Rövidesen megtudjuk, hogy ebben az évben az EMGE három gazdasági tanfolyamot rendezett. Ugyanakkor a földművelésügyi kormányzat két községben tartott háromhetes gazdasági tanfolyamot és avatott ezüstkalászos gazdákat.

— Mindkét csoport hallgatói kiváló eredményt értek el — hangoztatja Szakács Zoltán — gyakorlati és elméleti sikon egyaránt. A székely gazdák már régóta látják: van gazdasági tudás és tudomány s aki ezt nem sajátítja el, lemarad az életversenyben... Ma már nemzeti kötelesség a tudás s ezzel szorosan együttjáró több és jobbtermelés. A mezőgazdaság nem egyszerű magánügye a gazdának, hanem nagy általános nemzeti, sőt tán ennél is sokkal nagyobb kérdés.

— Ebben a pillanatban a vármegye gazdasági helyzete gyenge. A múlt évben rossz volt a termés, ami a vármegye élelmezése és takarmányozásában érezteti hatását. A közellátás természetesen mindent elkövet a közlelmezés terén. Megfelelő készletek vannak raktáron. Különleges székely helyzet, hogy népünk nagyon nélkülözi a tengoriliszetet, ami táplálékának szinte felét tette ki. Ehhez van szokva. Az abrak-takarmányok hiánya a megye különben igen szép és értékes állatállományának színvonalát csökkentette. Az idei jótermés — amit remélünk — minden téren további fejlődést biztosít.

Leccsökkent a sertésállomány

— Figyelemreméltó jelenség, hogy vármegyénk sertésállománya túlságosan leccsökkent. Ez a nem kívánatos folyamat ezután érezteti majd a hatását. A helyzetben a lehető leg-sürgősebben segíteni kell, mert még most lehet. A sertésállomány szaporítása és megfelelő fejlődésének biztosítására elengedhetetlenül szükséges abrak-takarmányt kell biztosítani. Egy csapásra megváltozik a helyzet a sertésenyésztés, tartás és hizlalás terén. Amennyiben lehetséges, e téren sürgős intézkedésekre van szükség.

— A sertésekkel szemben hangzik a további felvilágosítás — rohamosan szaporodik a szarvasmarhaállomány. A hizlalt és javított szarvasmarhát a Mezőgazdák Állatértékesítő Szövetkezetének beavatkozásával a német és olasz kivitelben megfelelő áron értékesítik a gazdák. Azonban a középminőségű, kislejtezett szarvasmarhafőlésség nem talál vevőre. Vásáraink az érdeklenség jegyében zajlanak le. Ezt az állatállományt 40 kilométerre kell hajtani lábon és 3—4 napos vasúti ut után érkezik a fogyasztó piacra, ami tetemes sulyapadással jár. A sulyapadást az állatkereskedelem nem vállalja, inkább a vasúti állomásokkal rendelkező piacokat keresi fel. E téren sürgős állami beavatkozás szükséges, mert Udvarhely vármegye csupán állatfőlésségének értékesítéséből pénzel.

JÁTÉK KÖZBEN

Hat marosvásárhelyi gyermeket sebesített meg a felrobbant gyakorló kézigránát

Marosvásárhely, márc. 14. Tudósítónk jelenti: A felsővárosi Szent László-utca 45. számú ház előtt szombaton délután félkét órakor robbanás történt. Blád János hat éves kislánya, akinek hozzátartozói a 47. szám alatti házban laknak, eddig meg nem állapított körülmények között.

gyakorló kézigránát szorított és azt piszkálni kezdte. Egyik társának gyanus volt a kézigránát és azt kikapta Blád János kezéből és az egyik közeli kertbe dobta. Blád János azonban, a kézig-

— A készletek ellenőrzése nagy rendben és a lakosság teljes megelégedésére folyik, csak igen kevés helyen ad panaszra okot. Megállapítható, hogy az ellenőrzést irányító csoportvezető egyéniségétől függ a jó, helyes és közmegegyezésre szolgáló eljárás.

— Panasz merült fel Alsósófalván — hangoztatja Szakács Zoltán —, hogy a rostátlan zabból holdanként csak 60 kilót számítanak vetőmag-nak, ami tisztítás tán körülbelül 40 kiló tényleges magot képvisel, holott egy hold földbe — udvarhelyi viszonylatban — kézzel vetve legalább 80 kiló rostált vetőmag szükséges.

— Igen nehezzé teszi az állattenyésztés és tartás helyzetét az üszőborjúk és növendékállatok levágásának tilalma. A vonatkozó törvényes rendelkezésekből származó helyzet az állatállományt felszaporította, de a gazdák nem képesek a megnövekedett állatállományt megfelelő takarmányozásban részesíteni. Viszont a főlésséget nem tudják értékesíteni. A borjúállomány rohamos szaporodására vezethető vissza a tejcsarnokok és a székelykereszturi vajgyár tej-mennyiségének nagymértvű csökkenése, mert a különben fajnemességű állományból borjúkál kénytelen a gazda tehenét tejet kiszoptatni, amit eddig tejcsarnokokon keresztül értékesítettek. Ennél a kérdésnél nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a nyolchetes tejeshorjú körülbelül annyit ér, mint a rosszul tartott nyolchónapos növendék állat. Tehát: a gazda végeredményben a félévi továbbtakarmányozást elveszti. A vármegyei mezőgazdasági felügyelőség ebben a nagyjelentőségű kérdésben megnyugtató kijelentéseket tett. Az ügy mindenirányu megvilágítása érdekében szükségesnek tartom, hogy az állattulajdonosok képviselői és a gazdasági felügyelők közös értekezletet hívjanak össze, melyen egyöntetű eljárást kell kialakítani, mert az állatorvosok a vágási engedély tekintetében a szopós üszőborjúk felülvizsgálását csupán állat-

Ily vallomáshoz sokkal inkább jut az a nő, aki rendszeresen ápolja arcát. Helyes arcápolással meg lehet szabadulni a tisztálanságtól, fekete pontocskáktól és az arc fiatalosabbá, üdibbé, bürösnyosabbá válhatik. A helyes arcápolás célját szolgálja a mindenütt kapható Tokalon krém. Próbáljuk állandó használatával elérni azt az épült külsőt, amelyet Ő is kíváncsiaknak tart.

egészségügyi szempontból hajlandók elvégezni.

— Állattenyésztésünk legörvendetesebb jelensége — hangoztatja a továbbiak során az EMGE kirendeltség vezetője —, hogy a 61 év óta minden esztendőben megrendezett bikakiállításunk és vásárunk minőség és értékesítés szempontjából is igen jól sikerült. A vásárra felhajtott tenyészképes apaállatokat mind eladták. Az árak darabonként, minőség szerint 1400—2200 pengő között váltakoztak.

— Munkám során örömmel állapítottam meg — fejezi be Szakács Zoltán —, hogy gazdánk teljes megértéssel fogadják az idők járását. Tudják: a rendkívüli állapotok az élet minden vonalán éreztetik hatásukat. Sorsukat szabad földön, fel-emelt fővel, székelyekhez illő öntudatos bátorsággal akarják vállalni. Két évtizedes küzdelem, az akkori szomorú helyzet roppant nehézségei, szenvedései és megaláztatásai megtanították ezt a népet arra a minden nemzetek életében letagadhatatlan igazságra, hogy egységesen, egyesült erővel, kitartással párosult türelemmel, fáradságot nem ismerő munkakedvvel és törhetetlen kötelességteljesítéssel lehet csak győzelmesen célba érni.

Ferencz Gyárfás

„Vajon mikor fogjuk leróni tartozásunkat ezen áldott nép, a nyugat megmentője iránt...!? (Michelet — a magyarokról.)

Takarékos háziasszony

RIKA KÉKITŐ

használd!

Gyártja: ERDÉLYRESZ-HANGYA

VEZETÉSTI SZÁRA-MAROSVÁSÁRHELY

OSZTÁLY-rendeljen

SORSJEGYET az ismert szerencsés

Suchtár bankháznál

Budapesti, 0118-ut 6.

(a Calvin-térnél)

NAGY szám-választék!

NAGY nyelési esély!

Előzetes ügykezelés! Azonnali nyereménykifizetés! Rendelés levelezőlapon.

AKERESKEDŐ ROVATA

VASKERESKEDŐ ADATBEJE- LÉNTESI KÖTELEZETTSÉGE

A Székely Kerületi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja a területén lévő vaskereskedőket és a vasárak árusításával foglalkozó vegyeskereskedőket, hogy vasárnap ellátásuk biztosítása érdekében a kamarától igénylendő bejelentőlapokon, — amennyiben ilyet nem kaptak volna — az üzletükre vonatkozó adatokat nyolc napon belül jelentse be a kamaránál (Marosvásárhely, Erzsébet királyné-u. 2. sz. I. emelet, telefon 6—32). A bejelentés elmulasztása részint büntetendő cselekményt képez, részint pedig az áruellátás esetleges megszűnését is eredményezheti. (5791—42.)

KÉPESÍTÉSHEZ KÖTIK A SERTÉSKERESKEDŐI JOGOSÍTVÁNYOK KIADÁSÁT

Még meg sem jelent a kereskedelemnek képesítéshez kötését bevezető kormányrendelet, a sertés-kereskedelemben a Sertésforgalmi Egyesülés máris bevezette azt az egységes rendszert, hogy a sertés-kereskedők jogosítványt csak abban az esetben nyerhetnek, ha igazolják felkészültségüket és szaktudásukat. A sertés-kereskedelemben terén ugyanis kezdetben az a furcsa helyzet állott elő, hogy tekintet nélkül a jelentkezők életkörülményeire, szaktudására, rátermettségére, minden további nélkül kiadták a jogosítványt annak aki jelentkezett a keresztlény származását igazolta. Így azután jogosítványt kaptak igen sokan olyanok, akiknek sem anyagi erejük, sem kellő szakfelkészültségük nem volt. A jogosítvány elnyerése révén azután olyan kereskedők előtértek a kegyeret, akik a sertés-kereskedelemben már évtizedek óta működtek és természetesen szükségük volt a kereskedelem minden ágában szükséges előképzettséghez gyakorlati, tapasztalati úton is hozzájutottak. A veszély annál nagyobb volt, mert ezeknek az újdonsült jogosítottoknak egy jó része éppen azért, mert nem értette a szakmát, szabálytalan és sokszor az árdrágítás és tisztességes kereskedelem határait túllépő működésbe kezdett, amivel szemben a régi szakavatott kereskedők természetesen tisztességes úton nem versenyezhetek. Ezek hatása alatt vezetett be tehát a Sertésforgalmi Egyesülés az új rendszert, amely szerint az új jogosítványért folyamodókat szigorú vizsgálata alá vonják és csak a vizsga sikeres letétele után juthatnak jogosítványhoz. A vizsga sikeres letétele után még a folyamodó életkörülményeit is figyelembe veszik és így a szociális szempontok is érvényesülnek.

ÖSSZETETT ÉLELMISZER- JEGYEK BEVEZETÉSÉT INDIT- VÁNYOZZA A FÜSZERKERES- KEDELEM

A fűszerkereskedők mozgalmat indítottak, hogy az illetékes közéleti hatóságok a kenyérgyertyákat ne egy, hanem két napra állítsák ki, vagyis, hogy a kenyérgyertyák a jövőben két napra szóljanak. Ezzel az eljárással a fűszerkereskedők szerint mind a jegyeket kezelő ke-

Évtizedek óta nem voltak olyan nagy belvizek Csanád, Csongrád és Békés vármegyékben, mint most

Budapest, márc. 14. (MTI) Bár-
czy János országos árvízvédelmi
kormánybiztos nyilatkozatot adott
körtjáról, amelyet az árvíz-
sújtotta területek felett repülőgéppel
tett meg.

— Az óriási hőtömegek olva-
dása következtében Csanád-
Arad-Torontál közigazgatásilag
egyelőre egyesített vármegye,
Csongrád és Békés vármegye
területén rendkívül veszede-
mes helyzet állt be. 1879—1881
óta nem voltak ezen a területen
ilyen hatalmas belvizek és így

természetesen az árvízvédelmi
társaságok sem készülhettek fel
ilyen nagymennyiségű belvizek
levezetésére. A veszélyeztetett
területek lakosságát felhívom
arra, hogy minden önérdéket
félretéve, feltétlenül enged-
meskedjék a hatóságok és a mű-
szaki közegek intézkedéseinek.
Vasárnap megbeszélem a szük-
séges intézkedéseket az árvíz-
védelem egységes irányítása ér-
dekében.

Az országos árvízvédelmi kor-
mánybiztos egyébként folytatja

szemleutját, amely valószínűleg
hétfőn fejeződik be.

Az országos árvízvédelmi kor-
mánybiztos jelentése március
14-én: „A folyók vízszintjében
és jégviszonyaiban már napok óta
nincs lényeges változás. Dunaföld-
vár alatt az összetorlódtott jég-
meg jelentékeny duzzadást oko-
zott. A jég mielőbbi eltávolítására
a katonaság robbantásokat eszkö-
zöl. Ide irányították az Újvidék-
nél felszabadult jégtörő hajót is.
A Tiszán már sehol sincs jég.”

A honvédség nagyszerű teljesít- ményei Ukrajnában

Budapest, márc. 14. Ukrajnában levő honvédsapataink nagy része
rendészeti szolgálatot teljesít. A jól felszerelt magyar katonák örvende-
tesen bírják a kemény telet és a szokatlan körülményeket. Teljesítme-
nyeik olyan kiválóak, hogy azokra méltán büszke lehet az egész ma-
gyar nemzet. A nagy sikerek eléréséhez jelentősen hozzájárul a
csapatok kitűnő harci szelleme. Honvédeink igen nehéz küzdelemben
megtisztították a még ősz óta erdőben kóborló bolsevik katonáktól, va-
lamint a vörös hadsereg által szándékosan rombolásra hátrahagyott és
ejtőernyővel ledobott partizánoktól. Veszteségeink is vannak, halottak-
ban és sebesültekben, de az elért eredményekhez képest ezek jelenték-
telenek. Csapataink teljesítményei kiválóak.

KÁLLAY MINISZTERELNÖK

Hogy megvagyunk és erősödünk — magunknak köszönhetjük

Budapest, március 14. (MTI) A
MÉP értesítőjének március 15-iki
száma Kállay Miklósnak, mint a
párt vezérének felhívását tartal-
mazza, amelyet a miniszterelnök
munkatársaihoz és a párt tagjai-
hoz intézett. Felhívásának elején
Kállay Miklós hangsúlyozza, hogy
a történelem során hatalmas küz-
delmek és viszályok játszódtak le
Európában, de alig van küzdelem,
amelyben részt ne vettünk volna.
Voltak barátaink és ellenségeink,
de hogy megvagyunk és erősö-
dünk, azt magunknak köszönhet-
jük. Legyünk magabizósak és büszke

magyarok, mert fennmaradtunk.
Ezt jórészt annak köszönhetjük,
hogy biztunk önmagunkban, hiva-
tásunkban, nemzetünk létünkben és
ideáljaink örökkévalóságában.
Nem féltünk ezt a nemzetet sem-
mitől, amíg önbizalmát el nem
vesztíti. Nemzetünk történelmé-
nek folyamán a viszálykodók
gyakran hozták nehéz helyzetbe,
de a nemzet összeroppanását,
mint 1918-ban csak a reményte-
lenek, az elcsüggedők és a magu-
kat megadóak tették lehetővé. Ezek
azonban nem is voltak magyarok.

Roosevelt a gumival való takarékoskodás érdekében

Washington, március 14. (OFI)
Roosevelt elnök felhívást intézett
az Egyesült Államok 48 tagállá-
mának kormányzóihoz. Arra kéri
őket, hogy működjenek közre a
kaucsukkészletekkel való takaré-
koskodásban. Rendeletben mond-

já ki, hogy óránként csak 40 kilo-
méteres sebességgel szabad hajta-
ni. Roosevelt ismételt felhívja a
kormányzók figyelmét arra, hogy
kövessenek el mindent a gépko-
csik gumijaival való takarékosko-
dás tekintetében.

Amerika maga is lehetségesnek tartja a belső forradalmat

Róma, márc. 14. (Stefani) A
Giornale d'Italia foglalkozva azzal,
hogy az United Steer Corporation

egymillió dolláros biztosítást kötött
arra az esetre, ha az Egyesült Ál-
lamokban forradalom következne

reskedők, mind a hatóságok sok
munkát takarítanak meg. A fű-
szerkereskedők ezenkívül felvet-
ték az úgynevezett összetett élelmis-
zerjegyek bevezetésének tervét.

Ezek az összetett élelmiszerjegyek
listre és cukorra eváránt érvénye-
sek lennének. Ez a rendszer haso-
lóképpen alkalmas volna az elosztás
munkájának megkönnyítésére.

be, kijelenti, miszerint a leghatalma-
sabb északamerikai acéltröszt veze-
tői is lehetők tartják

az amerikai társadalom felfor-
dulásának lehetőségét.

Nem lehet azt mondani, hogy ezek
az üzletberek tévednek, mert le-
hetséges a forradalom Amerikában
is. Ennek jelei elsősorban a mély
elégedetlenségbe mutatkoznak meg,

ami már beleásta magát a tár-
sadalom rétegeibe.

Az elégedetlenség nemcsak Roo-
sevelt politikája miatt van, amely
belevitte Amerikát a háborúba, ha-
nem

a legutóbbi idők súlyos veszte-
sései miatt is.

Ezt még csak szítja az is, hogy az
Egyesült Államokban levő számos
fajának különböző feljegyzése van a
háborúról. Ezek a jelek okai lehet-
nek az amerikai társadalom széthul-

A miniszterelnök bemutató látogatásai

Budapest, márc. 14. (MTI) Kál-
lay Miklós miniszterelnök bemutató
látogatást tett Serédy Juszti-
nián biboros hercegprímásnál, Jó-
zsef Ferenc és Albrecht királyi her-
cegeknél, továbbá Széchenyi Berta-
lan gróf felső- és Tasnádi Nagy An-
drás képviselőházi elnöknel. A mi-
niszterelnök ugyancsak látogatást
tett a volt miniszterelnököknél, név-
szerint: Bethlen István grófnál, Im-
rédy Bélánál és Bárdossy Lászlónál.

A közoktatásügyi minisz- terium új ügybeosztása

Budapest, márc. 14. (MTI) A val-
lás- és közoktatásügyi miniszter új
ügybeosztást léptetett életbe a mi-
niszteriumban. Az új beosztás sze-
rint, az ügyek intézése hat főcsoport
keretében, 11 alcsoportban (főosz-
tály) történik. A legjelentősebb in-
tézkedés a külön nemzetnevelési
csoport megszervezése. Ennek keré-
tében egységes irányítás alá kerül-
tek az összes nemzetnevelési és
népnevelési ügyek.

Székely Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: KÖRÉH FERENC

Felolós kiadó: LÁSZLÓ ZOLTÁN

Márciusi emlékek — új márciusi gondolatok

Irta: FÖLDI ISTVÁN

Gyermekkoromból még jól emlékszem az 1914 előtti március tizenötödikére. Emlékszem, hogy milyen lázban égett az egész tanulóifjuság, emlékszem, hogy egyedül ezen a napon tüztük mellünk a piros-fehérvörös nemzeti szalagot és emlékszem arra is, hogy március tizenegyedikén mindig elhatároztuk, hogy: Holnap pedig nem jövünk iskolába.

Igy volt a határozat, de sohasem mertük megvalósítani, sohasem volt szabad egészen ünnepelni a magyar szabadság ünnepét s meg kellett elégedjünk azzal, hogy a délelőtti egyik tízperces szünetében valaki elszavalta a „Talpra magyar”-t.

Aztán emlékszem arra, hogy 1919-ben egészen ünnepeltünk s bár idegen katonaság és rendőrszolgálat sereg lekelődött minden lépésünk után, a minoriták főgimnáziumában mégis mindenki nemzetiszínű szalagot viselt, a zárt kapuk mögött a pedelustól kezdve az igazgatóig mindenki büszkén, öntudatosan, ragyogó szemmel köszöntötte egymást, és azon a napon minden tanár a márciusi gondolatáról, a magyar szabadságról, Széchenyről, Kossuthról, Petőfiről beszélt és csordultig telt a lelkiünk ezekkel a titkos tanításokkal.

És emlékszem arra is, amikor a trianoni gyásznapi elején, a nemzeti öntudatra ébresztés első esztendeiben mint főiskolások állottunk a hideg, tavaszi szélben a Dunaparton Petőfi ércszobrához, s amikor még voltak félrevezetett munkástömegek, akik idegen vezetőik idegen eszméinek romboló hatása alatt két nappal később, március tizenhetedikén vöröspártlikás babérszörnyű akarták ünnepelni a legnagyobb magyar, a leglángolóbb házaszeretettől hevülő költőt.

Ezen a március tizenötödikén könnyű csordult minden erdélyi menekült diák szívére. Ezen a március tizenötödikén nagy és rettenetes kétségek fogtak el s amikor azt láttuk, hogy a sok tizezer magyar munkás idegen fajú és idegen lelki vezetőinek parancsára ökölbeszorult kézzel fenyegetőzik a „tányérsapkás” egyetemi ifjúságra, olyan keserűség szorította össze a torkunkat, hogy nem birtunk egymáshoz szólani hanem csak támolyogtunk, kullogtunk, mint a kivert kutya.

S az emlékeknek ebből a rajzásából ha beletekintek a mába, nem győzők elég hálát adni a magyarok Istenének, nem győzők elég hálával gondolni azokra, akik szabad és minden igaz magyart összefogó márciusi idusát teremtettek a magyar földön.

Hiszen ezért harcoltak a márciusi magyarok valamennyien, ez volt a célja az 1848-as forradalomnak, erre áhitozott azóta is minden fajtáját szerető magyar, de közel száz évnek kellett elteljen, magyar vérpatakoknak kellett folynia, hogy beteljesedhessék, megvalósulhasson a magyar ünnep, amelyen hivatalnok és munkás, szegény és gazdag, nemes és polgár szent és törhetetlen magyar hittel ünnepel.

Mennyi munka, mekkora erő és milyen kitartás kellett idáig? Mennyi rosszindulatot, mennyi lenézést, mennyi testvérátkot, mennyi megálázást és mekkora rabbilincset kellett lerázni ezalatt az idő alatt? Szinte káprázva kérdezzük, hogy miképpen birtuk idáig?

Én édes magyar testvérem, hogy nem omlottál össze, hogy nem kárhoztál el? Honnan és miből merített ekkora erőt, hogy nemcsak ellen-segeidet, hanem végre önmagadat is le tudtad küzdeni?

Mert lásd, a büszkék, a gőgösök, a tenhéjázók, akik megaláztak és mindig új és új bilincsbeverték, ma már nem is szerepelnek a történelem színpadán.

Nézd, a halálodra esküvők, a testet darabokra szagatók, a durván és komiszul feléd rugdolóók rövid nagyzási mánia után ismét a régi kicsire szorultak.

És eltűntek, eltűntek sorra a testeden lakmározó, véredet szívó, szívedet, eszedet megmérgező és lobbanékonyágodat aljasan kihasználó

vörösbetejtett idegenek is, hogy semmi, semmi akadály ne lehessen ezután az igazi testvéri összeölekezésnek, hogy semmi akadály ne lehessen az igazi márciusi magyar gondolatnak, amelyet megálmodtak a negyvennyolcas fiatalok, de amelynek megvalósítását csak az újjászülött, megtisztult és megizmosodott Trianon utáni nemzedék tudja megvalósítani.

Miért?

Mert végre nyitott szemmel lát, végre fenntartás nélkül bizik és végre konokul hiszen abban, hogy van és minden poklokra át lesz turáni átok helyett: turáni öserő és magyar szalmaláng helyett: magyar akarat olyan mértékben, amilyen mértékben azt történelmi helyünk és isteni rendeltetésünk megkívánja.

1848 március 15

Ma 94 éve történt. A „márciusi ifjak” közül egy ötös bizottság (Zrínyi József, Petőfi Sándor, Jokai Mór, Vasvári Pál és Bulyovszky Gyula) 12 pontban összeállította a magyar nemzet követeléseit.

Azon a szürke hajnalon egy egész kinban, lázban élő nemzet figyelt a budai Pálvax-kávéház felé. A márciusi szabadság szele végigrohant a Dunaparton, az ébredő természet lélegzése már hallatszott és a láncok csörrenve hullottak a földre. Ezen az éjszakán, márciusi idusára virradólag a fia-

talság rányomta bélyegét a nemzet egész jövőjére.

Ott, a fiatalság gyülekezőhelyén pedig lázasan állították össze a történelmi nevezetességű 12 pontot. A 12 pont hadatüzen a zsarnokságnak és a durva föliánsról árad a magyar szabadság levegője. Az ifjak rohannak a nyomdába és ezen a napon megszületik az első magyar szabad sajtótermék: A Hír 12 pont. Budán és Pest utcáin kezről-kezre jár, együtt Petőfi „Nemzeti dal”-ával.

Mit kíván a magyar nemzet?

1. A cenzura eltörlését.
2. Felelős minisztériumot.
3. Évenkénti országgyűlést.
4. Polgári és vallási tekintetben törvény előtti egyenlőséget.
5. Nemzeti őrsereget.
6. Közös teherviselést.
7. Az urbéri terhek megszüntetését.
8. Esküdtbírátságot.
9. Nemzeti bankot.
10. A katonaság felesketését az alkotmányra.
11. A magyar katonaságnak az országban tartását és a külföldieknek elvitelét az országból.
12. Uniót Erdéllyel.

NEMZETI DAL

Talpra magyar, hi a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhoztak és apáink,
Kik szabadon éltek haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Schonnai bitang ember,
Ki most ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

A magyar név megint szép lesz,
Múltó régi nagy híréhez;
Mit rá kentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot!
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Hol sirjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

PETŐFI SANDOR

A szabadságharc napfényes arca

Nagybányán történt. Egy ember érkezett Délvidékről, Bem tábornok elé került. Hazudott a látogató, mint a karikacsapás.

— Fizessen ennek az urnak 100 forintot! — mondta hedsegédének Bem tábornok.

— Hogyan gondolt ilyent a tábornok ur — szolt ijedten a hadsegéd —, hiszen minden szava hazugság...

— Jól tudom én ezt — válaszolt Bem —, most hazudik ez az ember, de jó pénzért majd igazat mond.

A hadsegéd ki is fizette a száz forintot az embernek, aki csakugyan egyik leghasználhatóbb kémje lett a tábornoknak.

Az orosz hadseregben 1849. nyarán rettenetes méreteket öltött a kolera. De nem is volt csudálatos, hiszen a beözönló tudatlan orosz katonaság mindent megevett: nyers kukoricát, tőköt s vizet reá a pusztai kutakból, amelyek sokszor nem is voltak egészségesek. Csak Miskolcon 4000 orosz katona halt meg pestisben.

De az oroszok a magyarokra fogták a halálázások okait. Azt találták ki, hogy a magyarok megmérgezik a kutakat. A Hatvan melletti számboki Beniczky-uradalomba beszálló oroszok a vizet azonnal gondjukba vették és nem törték, hogy ismeretlen ember még csak közeledjék is a kutakhoz.

Beniczky Ádám földbirtokost bosszantotta, hogy az oroszok kútmérgezöket gyanítanak a környéken, jelentkezett Puskevicsnél, az orosz hadak tábornokánál és tiltakozott a gyanúsítás ellen.

— Kegyelmes uram — mondotta —, nehogy azt gondolják, hogy a magyarok kútmérgezéssel harcolnak. Ha nyíltan nem sikerült önöket legyőzni, méreghez soha nem folyamodunk.

Az orosz tábornok megszegyelte magát és azonnal visszavonatta a kutak környékéről a katonaságot.

Szöregnél Schultz ezredes, egyik háza előtt magyar gazdát vett észre, aki vasvillával szigoruan örködött az ajtaja előtt.

— Mit öriz öreg? — kérdezte az ezredes.

— Hát mit egyebet — válaszolt az ember —, mint rácot. Hatával bujtak el a padláson, most pedig őrizem, nehogy valahogy ellopják őket.

Csakugyan a padláson találták mind a hat rácot.

Damjanich tábornok Komáromnál kocsikázás közben eltörte a lábát. Kossuth egyik látogatása alkalmával nagy részvételt mondta:

— Félkezemet odaadnám fél lábáért, tábornok ur.

— Ó, akkor én — válaszolt szerényen Damjanich — a nyakamat tartanám...

A szolnoki csata után Damjanich így szolt a zászlóaljához, amelyből egyetlen rohamban ötvenkét vitéz esett el:

— Fiuk, büszke vagyok rátok. Ti az ördögöt is megveritek. Megérdemelnétek, hogy mindnyájan tiszték legyetek. De akkor hová lenne az én derék legénységem...?

„Vajjon mikor fogjuk leróni tartozásunkat ezen áldott nép, a nyugat megmentője iránt...!?” (Michelet — a magyarokról.)

És felcsapott a láng a Székelyföldön is a márciusi szikra nyomán

A négy székely vármegye kibontja Kossuth zászlóját Kihulló vérükkel ezrek írják nevüket a szabadság földjére

A pesti, március 15-iki események híre jó néhány nappal később érkezett le a Székelyföldre. Akkoriban még nem volt vasút, telefon, váltott postalovakon jutott el a hír a Székelyföldre: Magyarország elszánta magát arra, hogy visszaszerzi szabadságát. Az események hamarosan közismertek lettek s itt-ott felhangzott a székelység között a kívánság: csatlakozni kell a szabadságmozgalomhoz. Akkor még senki nem gondolta, hogy a márciusi kívánság milyen erős küzdelmet hoz a magyarságra. Mindenki abban a meggyőződésben élt, hogy a király enged a nemzet akarátának, annál is inkább, minthogy Bécsben is kitört a forradalom.

Horváth Albert főkirálybíró vezetése alatt Sepsiszentgyörgyön április 11-én ült össze a nép, hogy határozzon. Egyhangú lelkesedés mellett szavazták meg a csatlakozást a márciusi eszmékhez. Kitörő lelkesedés fogadta az egybegyűlt tömeg Horváth főkirálybíró szavait, amikor feltette a kérdést: akarja-e Háromszék népe, hogy Erdély és a Székelyföld Magyarországhoz csatlakozzék? Akarta mindenki, egyetlen szó nem hangzott ellene.

Meggyújtják Metternich képét

Néhány nappal később Csik népe a legendáshírű Csiksomlyóra gyűlt össze. Balassi József főkirálybíró vezette a gyűlést, a nép mámoros szívvél állt a szabadság és az Unió gondolata mellé. Ugyanilyen lelkesedéssel folyt le a gyűlés Marosvásárhelyen és Székelyudvarhelyen is. Székelyudvarhelyen elégették a nagyhatalmu kancellár, Metternich képét, de ez nem okozott különösebb bajt.

A következő hónap már viharosabban telt el. Ekkor már híre járt, hogy az erdélyi nemzetiségek nem akarják elfogadni a Magyarországgal való egyesülést. Az osztrák katonaság is egyre fenyegetőbb magatartást mutatott. Érezhető volt, hogy a magyarság helyzete megnehezedett Erdélyben és önvédelmi harcot kell kezdeni. Puchner nagyszebeni osztrák katonai parancsnok titkos utakon szállította Brassó felé a csikszere-dai és kézdivásárhelyi katonai raktár fegyvereit és lőszereit. Szerencsére néhány derék magyar katona észrevette a tervet. A ládákat Uzonban feltörték és a fegyvereket a lőszerrrel együtt a sepsiszentgyörgyi székházba szállították.

A székgyűlések már viharosabban teltek el. Csiksomlyón ott volt

a megye apraja-nagyja. Megjelent a főkormányosság részéről Lázár László gróf. Ott volt Gál Sándor is, a székely ellenállás nagynevé vezetője, igaz, hogy még csak mint miniszteri biztos. A háromszéki gyűlésen Kovács Gábort Sepsiszentgyörgy főbírójává választották. Ezek a gyűlések már nyíltan kimondta a szónokok egyrésze, hogy feltétlenül szükség van az önvédelemre.

Hamarosan elhangzott Kossuth szózata, amelyben 200 ezer katonát és 42 millió forintot kért a nemzettől. A székely városok egyhangú lelkesedéssel szavazták meg a katonák toborzását. Székely hadsereget! — ez lett a jelszó. Természetesen még ekkor is csak kevesen gondolták, hogy mekkora küzdelem készül. A királlyal még folytató az egyezkedések. Keve-

sen gondolták, hogy amit a király, ígér, a körülötte működő titkos szervezet, a kamarilla, nem ad meg. Maroszáron Mikes Kelemen, II. Rákóczi Feren hű apródjának egyik leszármazottja és Bethlen Gergely megindították a toborzást, amelynek hamarosan eredménye is lett. A csiki származású Györffy Pető alatt jelentékeny számú katonaság áll fel. Csikban is egyre többen álltak a szabadság zászlói alá. Háromszék ugyancsak megtette a magáét. A szabadságharc eszméjének lelkes népe közel 5000 katonát adott, Kézdivásárhelyről majd ötszázan állottak be a nemzetőrségbe. Udvarhely 11.000 katonát állított fel. Néhány nap leforgása alatt közel 28 ezer székely vitéz állt táborba, hogyha kell, megvédje szabadságát és hazáját.

Az agyagfalvi réten

Ekkor már érzik a viharos napok előszele. Az osztrák katonaság fenyegetőleg figyeli a székely önvédelmi készülődéseket. A székely fiatalság szívvel-lelélekkel, nótaszóval vonul katonának. Csikban Gecző János, Veress Ádám és Dónáth Péter szervezik a mozgalmat. Háromszéken mindennek a lelke Berde Mózes kormánybiztos.

A császári kormány még hitetgeti a népet, de ez csak arra irányul, hogy időt nyerjen a katonai felkészülésre. A székelység ekkor már nem hisz: érzi, hogy meg kell szervezni a Székelyföld közös védelmét. Október 16—18-án zajlik le a székelység egyik legszebb öntudatos állásfoglalása az agyagfalvi réten.

Lovon, gyalog, szekéren indul meg a székelység nagy tömegeiben Agyagfalva felé. Egymásután vonulnak fel a Székelyföld népei. Jönnek a csikiak, mintegy 10—12 ezren. A csiksomlyói barátok vezetik, akik mint a történelem folyamán számtalanszor, most is bebizonyították, hogy a nemzeti eszmék mellett állnak. Itt vannak a háromszékiek, majdnem a csiki-

akhoz hasonló számban. Csak Kézdivásárhelyről 200 ember érkezett ide. Az udvarhelyiek minegy 20—25 ezren voltak. Legkevesebben, mintegy 2—3 ezren, Maroszákból jöttek. Ennek az az oka, hogy a közben fellázadt nemzetiségek Marosvásárhelyet fenyegették. Berde Mózes és Mikó Mihály a gyűlés lelkei voltak. Közel 60 ezer székely gyűlt össze a történelmi réten, Berzenczey László a kormány megbízásából buzdított és lelkesített. Ez döntötte el a székelység szabadságmozgalmát. Ilyefalvi Séra György, látva egyesek tétovázását és féltékenységét, felment az emelvényre és az öt-hat méter magasságból földre vette magát. „Ha Isten mellettünk van, nem történik bajom” — mondta. Nem is történt és ez megváltoztatta a kételkedők lelkét. Egyhangúlag kimondták, hogy azonnal indulni kell a veszélyeztetett helyekre. Kimondták, hogy függetlenek maradnak a nagyszebeni fővezérségtől, követelték az idegen katonaság eltávolítását az erdélyi részekből.

A marosvásárhelyi csata

Minden percben új jelentések érkeztek, melyek arról szóltak, hogy a nemzetiségek lázognak és gyilkolnak. Urbán csapatai már fenyegették Marosvásárhelyet. A székely csapatok egyrésze tehát megindult ellenük. Még szét sem oszlott a tábor, jött a hír, hogy Puchner egész Erdélyben elrendelte az ostromállapotot. Néhány nap múlva már Radnótnál áll a székely haderő egyrésze és ott szétvervi a románok fellázadt csapatát. Ekkor már a marosmenti, bihari és hunyadi községekben teljes erővel rombolt az erőszak. Sajnos, a hatalom egyelőre erősebb volt. Gedeon csapatai Marosvásárhely felé indultak és hamarosan megtörték a székely ellenállást. A város osztrák kézbe került. A székely csapatok egyrésze a Csucsánál álló felkelő magyar

csapatokhoz csatlakozott, másik része Csikba és Háromszékre vonult vissza.

Váltságos idők következtek. A két székely vármegye, Csik és Háromszék tartotta még csak magát. Gedeon Székelyudvarhelyt elfoglalta és Brassó felé tartott. A Székelyföld egyrésze az osztrák csapatok alatt nyögött, másik része pedig körülkerítve, várta a csodát.

November 23-án Sepsiszentgyörgyön gyűlt össze Háromszék népe, hogy szembenézzen a tragikus eseményeknek. Jót nem lehetett várni. Valóban a gyűlés tagjainak egyrésze a megadás mellett szólalt fel. Csak a lelkes Berde Mózes, Horváth Ignác főbíró és Dobay Károly ezredes hangoztatták: védekezni kell. Ekkor állt elő egy derócruhas egyszerű székely

ember, Gábor Áron: „ha nincs ágyu, majd én öntök!” Öntött is s két napon belül a székház fölötti dombon kipróbálta az ágyukat. Kiss János oltutcai műhelyét ágyugyárrá alakították át s megindulnak a csiki és háromszéki templomok harangjai, hogy az ágyuöntők Isten ércét a szabadság védelmére állítsák. A város apraja-nagyja, öregek, fiatalok, asszonyok, gyermekek mást sem csináltak, csak segédkeztek az ágyuöntésben. Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely gyártelepe változott át. Thuróczy Mózes vette át Kézdivásárhelyen a munkát: ágyuöntő-, majd fegyvergyárat állított fel. Baka Mihály pedig a minorita rendház udvarán gyártotta a salétromot: kellett a golyóba. Bene József, Gábriányi József gyutacsokat gyártottak. Az Eszteleneken lakó Szacsavay József is a városba jött és gyártja a löport a törvényszék épületében.

Háromszéken már minden készen áll arra, hogy meginduljon a harc. Van már fegyver, ágyu, löpor és lelkesedés.

Zászlók alá özőnlik a nép

Matskási Antal és Gyárfás Károly életveszélyes vidékeken át, titkos ösvényeken hozzák le Bem tábornok rendeletét, amely a székelyföldi haderő élére a csikszentgyörgyi származású Gál Sándort állítja. Gál Sándor több társával éppen Horváth Ignácnál időzik Kézdimartonfalván, amikor ezredesi kinevezését átveszi. Kézdivásárhelyre, majd innen Csikba siet, ahol Csiksomlyón gyűlést tart. Csikszék népe kimondja a védelem szükségét, Gál Sándor pedig a csikszere-dai váról kiűzi az osztrák katonaságot.

Ezalatt Hidvégnél megtörténik az első csata. Dolgoznak a kézdivásárhelyi ágyuk és fegyverek s a Háromszékre behatolni igyekvő Gedeon tábornok hadai fejvesztetten menekülnek Brassó felé. Az osztrák Árapatakon kénytelen békét kötni. Ez a béke azonban nem sokáig tart. Híre jár, hogy Bem a szászföldön át közeledik a székelyföldi harc támogatására, Gál Sándor is újra Háromszéken van a csiki hadakkal.

Brassó a remület napjait éli. Az osztrákok elhagyják a Cenk alatti várost és Nagyszeben felé menekülnek. Gál Sándor serege átkel az Olton. A reggeli teli havazásban új ellenségre bukkannak: orosz csapatokra, akik áttörtek a tömösi szorosban álló kiesszámu székely csapatokon. Hiába a csiki Endes őrnagy buzdítása, kénytelenek visszavonulni Hidvég, Barót, Kóhalom irányában Székelyudvarhely felé, hogy találkozhassanak Bem csapataival.

Megerősödve tér vissza Háromszék veréztatott földjére Gál Sándor. Ezalatt Lüderos orosz tábornok hadai vad mőhósággal vetették magukat a Sepsiszentgyörgy környéki falvakra, majd bevonult

ÖSKUTATÁS ÉS NEMESSÉG

tárgyában forduljon a „HERALDIKA” nemességi irodához: Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 14. Telefon: 381-199, 194-644.

nak a városba, ahonnan Kézdivásárhely felé törnek fel. Megismétlődik a tatárdulások kora: felégett falvak, szétült házak maradnak nyomukban. Gál Sándor székely csapata Kőkös-nél áll szembe az orosz haderővel. Óriási csata kezdődik. És a székelység győzelmet aratott a kőkösi hídnál. Igaz, hogy ez a győzelem sok derék székely vérebe került. Itt esett el ágyúja mellett Gábor Áron is, egy orosz ágyugolyótól eltalálva.

A székely szabadság végorái

Lüders minden erejével a székely csapatok ellen fordul. Sepsiszentgyörgy fölött, a mai Epress-tetőn ütközött meg a két haderő. A kis emelkedést Gyertyánfi Ferenc honvédtiszt védte. A tulerő győzött, a derék katoná szízával együtt elesett a borzalmas túsában. Itt temették el a székely szabadság hőseit az Epress-tető fenyői alatt, ahol most is örök nyugalomukat alusszák.

Sepsiszentgyörgy legszörnyűbb napjait élte. Lüders bevonult a város falai közé, katonáinak szabad rablást engedélyezett.

Mindenki azt hitte, hogy a Székelyföld önvédelmi harca összeomlott. Gál Sándor vesztes csapataival ismét Csik felé vonult vissza. Nemsokára ismét visszatért. Elég volt Bem nevének említése, hogy a székelység ismét egy emberként álljon Kossuth Lajos zászlói alá. A legendás Bem tábornok új erőt öntött a szívekbe s újra megforrasította a katonák szívét. A visszatért Gál Sándor Sepsiszentgyörgy és Uzon között ütközött meg Lüders hadaival. A szerencse ismét a székelység mellé szegődött. Lüders hadai a Barcaság felé menekültek.

Bem tábornok ekkor már a Székelyföldön volt. Ekkoriban járt Sepsiszentgyörgy ódon falai között. Társaságában volt egy magas, sovány termetű szakálás férfi is: Petőfi Sándor, a szabadságharc nagy költője. Bogdán István vendégszerető házában szállt meg.

A győzelem nem sokáig tartott. Bem kénytelen Segesvár felé távozni, hogy a fehéregyházi sikon álljon szembe utoljára az orosz haderő zömével. Pedig Háromszék nagy veszedelemben forog. Clam-Gallas osztrák tábornok betört Háromszékre. Gál Sándor ismét kénytelen megtenni az annyiszor megjárt kálváriás utat. Csik felé vonul vissza megfogyatkozott csapataival. Segesvár egyrésze Tuzson János őrnagy vezetése alatt a Nyergesen áll meg. Árulás folytán azonban kénytelen feladni állásait. A tuzsói Olt-szorosba visszavonult Gál Sándor csapatai még egyszer elállják az orosz haderő útját. A tulerő azonban győz. A nagy székely vezér egymásután kénytelen átadni a csiki falvakat, ő maga Moldvába menekül. Csik és Háromszék teljesen orosz kézbe került. Ezzel megkezdődik a terror a Székelyföldön.

A székelység befejezte szabadságharcát. De a csiki és háromszéki mezőkön tovább nyílnak a piros virágok, mintha az elesett hősök szívéből nőttek volna ki.

Holló Ernő.

Kis történet Forró Elekről

Híres huszár volt a nagyvenyolcas szabadságharcban Forró Elek. Egyideig Bécsben a testőrségnél szolgált s ott igen nagy jövő állt előtte.

Amikor megindult a szabadságharc, otthagyta a szépséges bécsi lányokat, jó borokat és kedves pajtásokat, jelentkezett Kossuth hadseregében.

Még gárdista korában, egy alkalommal nagyon erőt vett rajta a honvágy. Hiába volt előtte a szép jövő: ő látni kívánta a gyönyörű háromszéki hegyeket, látni akarta Angyalost, ahol neki birtoka volt. Áthelyeztette tehát magát egyik erdélyi ezredhez, hogy szülőföldjéhez, birtokához közelebb lehessen.

A „filozófus-kapitány” — így nevezték nagy könyvszeretete miatt — éppen az ágyban olvasgatót, amikor két osztrák tiszt jelent meg szobájában. Bemutakoztak Forró Eleknek s kijelentették, hogy ők sértve érzik magukat. Így volt akkoriban szokásban az osztrák katonaságnál. Ha valaki oda került, az ezred tagjai azonnal sértve érezték magukat. Megmondták a tisztnek, hogy Forró vivjon meg velük.

Forró kidugta lábait a paplan alól, papucsot vett, felnyúlt az ágy fölé, ahol seregszámra heverték a jóféle kardok. Egyet leakasztott, vivőállásba helyezkedett:

— No, uraim, ha bajuk van velem, intézzük el azonnal.

— De így nem lehet, ilyen hirtelen — mondta dadogva és remülten az egyik tiszt —, minden formáság nélkül nem lehet megvívni.

— Hát én pedig nem törődöm a formáságokkal — harsogott Forró Elek. — Az urak is ágyamból zak-

lattak fel, nem tartották be a formát, hát fölösleges, hogy én tartsam be. Vagy én vágom le az urakat, vagy az urak engem.

Az osztrák tiszték egyideig próbálták az ajtó felé huzódni, mint hogy azonban nem tudtak elmenekülni, egyik elővette kardját és támadni kezdett. Nem gondolt arra, hogy Magyarország leghiresebb vívójával áll szemközt. Kapott is egy hatalmas vágást az arcán.

— Na — mondta Forró —, önnek már készen vagyok. Tessek hadnagy ur! — szölt a másikhoz, aki álmélkodva nézte a viadalt.

A második párbaj sem tartott sokáig. Ő is az arcán kapott egy hatalmas vágást.

Azután Forró nyugodt hangon szölt a két tiszthez:

— Uraim, talán megmosakodnak? . . .

Bekiáltotta az inasát, aki hamarosan alaposan megmosdatta a két katonát. Aztán a reggelit hozatta be és a legnagyobb szívéllyességgel kínálta a tisztet, mintha előbb nem ő hasította volna végig arcukat.

A tisztéknek azonban nem igen volt étvágyuk. Azzal, hogy már reggeliztek, távozni készültek. Forró barátságosan bucsuzott:

— Igen sajnálom, hogy reggelimet nem fogadják el. Örülök azonban, hogy megismerhettem önöket. Mondják el a többi kollégának is, hogy ha valaki az át-helyezésem miatt sértve érzi magát, jöjjön el hozzám, szívesen látom.

Azt mondanom sem kell, hogy egyetlen tiszt sem érezte magát sértve.

Julian barát

Hétszáz évvel ezelőtt, 1235—36-ban járta meg Alánia vad vidékeit, a kirgiz puszták élettelen birodalmát, az Ural erdőborította lejtőit s a végtelen orosz rónaságokat egy magyar, domonkosrendi szerzetes, névszerint Julianusz.

Ez az ut reánk, magyarokra nézve több okból is nagyon nevezetes. Elsősorban ez alkalommal fedezte föl Julianusz barát Ázsia magyarjait abban a Magna Hungáriában, amelyet a legtöbb nyugati krónika megemlített ugyan, de csak annyit tudtak róla, hogy valahol Meotisz ingoványain túl, Európa és Ázsia határán fekszik.

Ami hét szerzetes társának nem

sikerült, végrehajtotta ő: a földi poklok minden kínján keresztül felkutatta azokat a magyarokat, akik a honfoglaló törzsektől elszakadván, az Ural nyugati lejtőin telepedtek meg.

Közel két esztendőbe, hihetetlen sok nélkülözésbe és szenvedésbe került ez az út, de teljes sikerrel járt. Emellett az ázsiai magyarok között találkozott Julianusz a tatár khán követével s a vele folytatott beszélgetés alapján ő volt az, aki még 1237-ben hírül hozta, hogy a tatárok Németországgal együtt a duna menti Magyarországot is el akarják pusztítani.

Mint földrajzi utazó közel akkora

Köszvény-ország márciusa

Március — Isten keresésre
Indít ma minden friss szelet;
Volt egy ország valaha, régen
Negyvennyolcnak nagy idejében
S ez a szép ország elveszett.

Az élén jártunk a világnak.
Micsoda áldott, nagy túsák!
Föltört a hunn szívéből a láva,
Mí voltunk a világ Japánja
Akkor s maga az ifjuság.

Bús Hunnia, padagra-nemzet,
Kis Köszvény-ország, baj vagyton:
Ma március van. Osúzd óvjad.
Húzd magadra a takaródat, —
Szelek járnak vig bálnalon!

Nép volt az és nem rongyos horda
Az márciusban nem aludt:
Szíken nőtt piros csoda-rózsa,
Bámúlt is a vén Európa,
Rómák lettek a hunn faluk.

Mennyit tudtunk és mennyit mertünk,
Bús cgek, hát mi lett velünk?
Barmok, akik mindent megszoknak,
Helótái puhult latroknak:
Ezek vagyunk, ezek leszünk.

Sovány tejből készült SZÁRÍTOTT TURÓT

minden mennyiségben
vásárolunk.

WRABL ANTAL VEGYÉ-
SZETI VÁLLALAT,

Budapest, XIII., Röpöntyü u. 3.

területet tett ismertté Nyugat előtt, mint az akkor ismert Európa volt! Hisz — míg Julianusz az ellenkezőjét be nem bizonyította — azt hitték és tanították még a főiskolák katedráin is, hogy Ázsiában, azaz a Tanaiszon (a mai Don folyón) túl nem emberek, hanem különböző, fantasztikus szörnyetegek laknak.

Julianusz tudása és bátorsága döntötte meg a középkor téves földrajzi tanításainak addig áthághatatlan bástyáit s nyomán Nyugat egy merőben más, forrongó világba nyert bepillantást.

Ha Julianusz nem magyarnak születik, hanem bármely más nyugati nemzet fia lett volna, ma a legnagyobbak között emlegetnék, így pedig még idehaza is alig tudnak róla.

LEHEL KÜRTJE

A magyarok megtelepedésük után sokat kalandoztak külföldön s nem egyszer mentek segítségül a pártoskodó németek egy-egy vezérének. Így hívta be Lehel vezért csapatostul Konrád német herceg is. Később azonban kibékült a német császárral. A magyar csapat emiatt az árulás miatt elvesztette Augsburgnál a csatát. Lehel maga is fogságba került. A császár halálra ítélt. Lehelnek nagyon fájt, hogy Konrád, akinek hívására bementek, elpártolt tőlük és most bírái között ül. Utolsó kegyül azt kérte magának, hogy hadd fújhassa meg még egyszer híres elefántesont kürtjét. Megengedték neki s maguk a győztesek is elmélázva hallgatták a szépszavú kürtöt. Eközben Lehel hirtelen kiugrott az örök közül s a kürttel fejbe vágta Konrádot.

— Te fogsz előttem menni és szolgálom lesz a másvilágon.

A magyarok ugyanis azt hitték, hogy a megölt ellenség a másvilágon nekik fog szolgálni.

Béla és a pomerániai herceg

Szent István halála után az olasz származású rokon herceg, Péter lett a magyar király. Az Árpád-családból való hercegeknek, Endrének, Bélának és Leventének Lengyelországba kellett menekülnie. Itt az uralkodó szívesen fogadta a menekülteket s jó hasznukat látta idegenekkel való harcaiban. Egyszer a lengyel hercegnek a pomerániai herceggel keletkezett viszálya és párvíadalnak kellett döntenie a kérdésben. Mikor sem a lengyel herceg, sem a többi alattvalója nem mert kiállni a hatalmas termetű pomerániaival, Béla herceg vállalta a harcot. Mikor megkérdezték tőle, hogy mert kiállni az óriással szemben, hisz el sem éri a kardjával, azt felelte:

— Ha rövid a kardod, told meg egy lépéssel.

Ugy is lett, az óriás hamarosan elterült a földön a harc hevében.

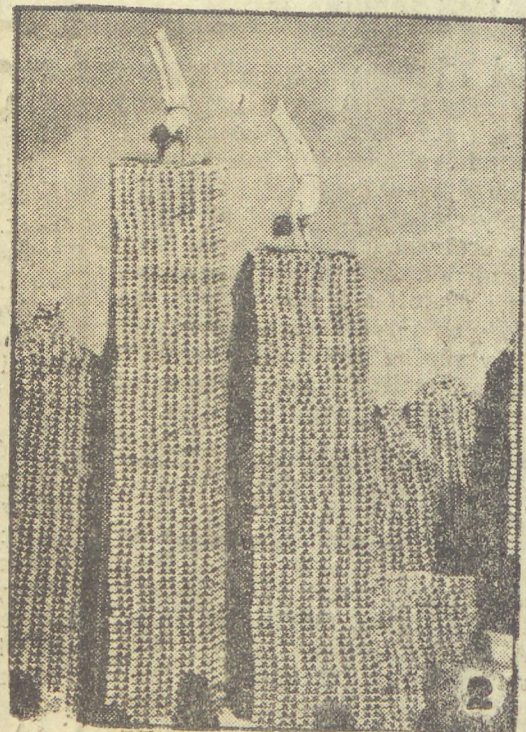
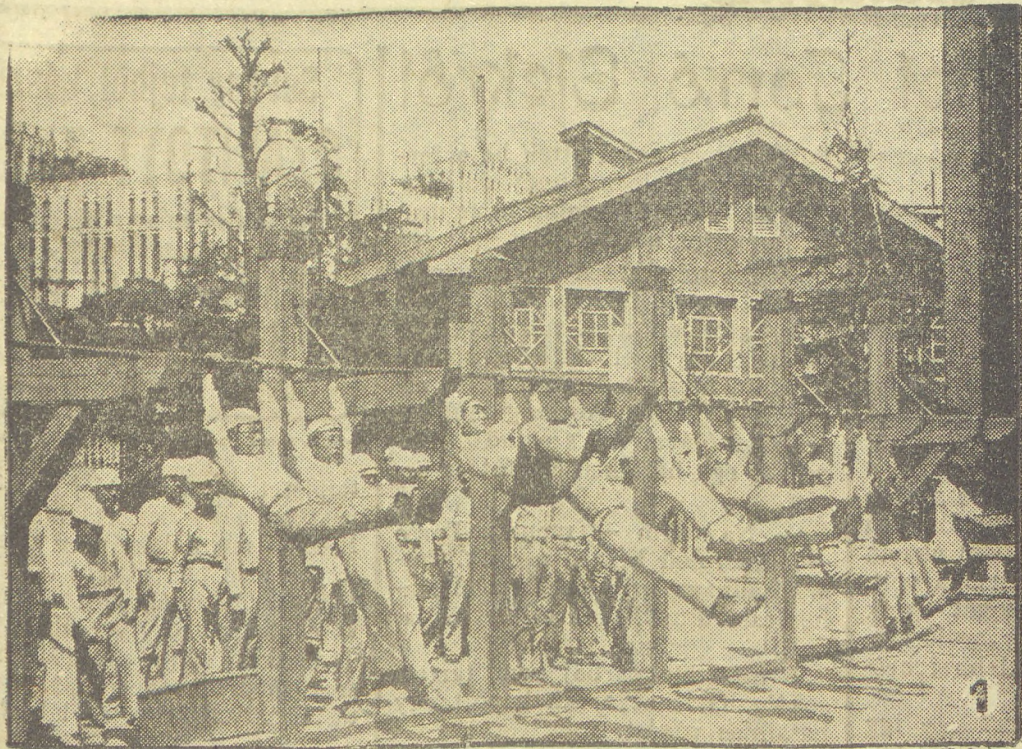
SZÉKELY TESTVÉR!

A Te lapod a „Székely Nép”, amely a legnagyobb példányszámban megjelenő vidéki napilap.

többször "székelykedésben" is
szöktak azenvegni. Vigyázzunk
ilyenkor a rendes orvoslásra.
Betegségben
szükséges a

ADY ENDRE

1-ső képünk: Japán meghódította Távolkelet legnagyobb részét. A Felkelő Nap országában az „ép testben ép lélek” elve hangsúlyozott, mint bárhol a világon. Képünk egy tokiói középiskola udvarát mutatja be, ahol a japán diákok testedző gyakorlatokat végeznek. — 2-ik képünk: Magas farakásokon japán diákok bemutatják a kézállást. Nem teljesen veszélytelen ... 3-ik képünk: Ez a pompás felvétel a repülőgépkormánykereke mögül készült. Néme zuhanóbombázó és tengeralattjáró közös vadászatán a Földközi-tengeren. — 4-ik képünk: Még Szingapur ostroma idejéből készült ez a kép. Japán bombák felgyújtottak egy gyárat. Az épület egyik szárnya alázuhan ... — 5-ik képünk: Angol hadifoglyok Olaszországban. Az egykori büszke brit birodalom fiai serényen művelik a szikes itáliai talajt. — 6-ik képünk: A harcias Churchill. A brit miniszterelnök acélsisakkal cserélte fel a hagyományos köcsögalapot.